

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2014 03 24
COM(2014) 180 final

ANNEXES 1 to 5

PRIEDAI

prie

pasiūlymo dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

**dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo, kuriuo iš dalies keičiamas
Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr.XXX/XXX [Oficialios kontrolės
reglamentas] ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007**

{SWD(2014) 65 final}
{SWD(2014) 66 final}

I PRIEDAS

KITI 2 STRAIPSNIO 1 DALYJE NURODYTI PRODUKTAI

- Mielės, naudojamos kaip maistas ar pašaras,
- alus,
- matė,
- kavos, arbatos arba matės ekstraktai, esencijos ir koncentratai, taip pat produktai, daugiausia sudaryti iš šių produktų arba iš kavos, arbatos arba matės; skrudintos trūkažolės ir kiti skrudinti kavos pakaitalai, taip pat jų ekstraktai, esencijos ir koncentratai,
- vaisių nektarai,
- kakavos pasta, sviestas, riebalai, aliejus ir milteliai; šokoladas ir kiti maisto produktai, turintys kakavos,
- konditerijos gaminiai iš cukraus,
- gaminiai iš javų, miltų, krakmolo arba pieno; miltiniai konditerijos gaminiai,
- sriubos,
- padažai,
- pagaminti valgiai,
- grietininiai valgomieji ledai,
- aromatizuoti jogurtai, jogurtai, į kuriuos pridėta vaisių, riešutų arba kakavos,
- jūros druska,
- gamtinės dervos ir sakai,
- žiedadulkės,
- bičių vaškas,
- eteriniai aliejai,
- spiritiniai gėrimai, kuriems gaminti naudojamas tik žemės ūkio kilmės etilo alkoholis.

II PRIEDAS

III SKYRIUJE NURODYTOS SPECIALIOSIOS GAMYBOS TAISYKLĖS

I dalis. Augalinių produktų gamybos taisyklės

Be 7–10 straipsniuose nustatytų gamybos taisyklių, ekologinei augalinių produktų gamybai taikomos šioje dalyje nustatytos taisyklės.

1. Bendrieji reikalavimai

- 1.1. Draudžiamas hidroponinis auginimas – augalų auginimo būdas, kai jų šaknys įmerktos tik į maistingąjį tirpalą arba laikomos inertinėje terpėje su maistinguoju tirpalu.
- 1.2. Naudojami tokie augalinių produktų gamybos metodai, kuriais kuo mažiau prisidedama arba visai neprisidedama prie aplinkos taršos.
- 1.3. Perėjimas prie ekologinės gamybos
 - 1.3.1. Augalai ir augaliniai produktai laikomi ekologiškais, jei šiame reglamente nustatytos gamybos taisyklės buvo taikytos sklypuose pereinamuoju laikotarpiu bent dvejus metus iki sėjos arba, pievų ar sklypų, kuriuose auginami daugiamečiai pašarai, atveju – bent dvejus metus iki jų naudojimo ekologiškiems pašarams, arba, daugiamečių kultūrų, išskyrus pašarus, atveju – bent trejus metus iki pirmojo ekologiškų produktų derliaus.
 - 1.3.2. Tais atvejais, kai žemė buvo užteršta ekologinėje gamyboje neleidžiamais produktais, kompetentinga institucija gali nuspręsti pratęsti pereinamąjį laikotarpį po 1.3.1 punkte nustatyto termino.
 - 1.3.3. Jei buvo naudotas ekologinėje gamyboje neleidžiamas produktas, kompetentinga institucija pareikalauja naujo pereinamojo laikotarpio pagal 1.3.1 punktą.

Tas laikotarpis gali būti sutrumpintas šiais dviem atvejais:

 - (a) ekologinėje gamyboje neleidžiamas produktas buvo naudotas taikant valstybės narės kompetentingos institucijos nustatytą privalomą kenksmingųjų organizmų arba piktžolių, įskaitant karantininius organizmus arba invazines rūšis, kontrolės priemonę;
 - (b) ekologinėje gamyboje neleidžiamas produktas buvo naudotas atliekant valstybės narės kompetentingos institucijos patvirtintus mokslinius bandymus.
 - 1.3.4. 1.3.2. ir 1.3.3. punktuose nurodytais atvejais pereinamojo laikotarpio trukmė nustatoma atsižvelgiant į šiuos veiksnius:
 - (a) turi būti užtikrinta, kad, vykstant atitinkamo produkto skilimo procesui, pereinamojo laikotarpio pabaigoje dirvoje, ir, jei auginamos daugiamečių kultūros, – augaluose būtų nedidelis liekanų kiekis;
 - (b) derlius po neleidžiamo produkto naudojimo negali būti parduodamas kaip ekologiškas.
 - 1.3.5. Su ekologine gyvulininkystės produktų gamyba susijusiai žemei taikomos šios specialios perėjimo prie ekologinės gamybos taisyklės:
 - 1.3.5.1. Perėjimo prie ekologinės gamybos taisyklės taikomos visam pašarų gamybos vieneto plotui.

- 1.3.5.2. Neatsižvelgiant į 1.3.5.1 punktą, ganykloms ir diendaržiams, kuriuose ganosi ne žolėdžiai, taikomas pereinamasis laikotarpis gali būti sutrumpintas iki vieno metų.
- 1.4. Augalų, įskaitant augalų dauginamąją medžiagą, kilmė
- 1.4.1. Auginant augalus ir gaminant augalinius produktus naudojama tik ekologišku būdu gauta augalų dauginamoji medžiaga. Šiuo tikslu bent viena augalų, iš kurių gaunama augalų dauginamoji medžiaga, ir, atitinkamais atvejais, motininė augalų karta arba bent viena daugiamečių augalų karta per du auginimo sezonus turi būti išauginta pagal šio reglamento reikalavimus.
- 1.4.2. Augalų dauginamosios medžiagos, kuri gauta ne ekologinės gamybos būdu, naudojimas
- Ne ekologinės gamybos būdu gauta augalų dauginamoji medžiaga gali būti naudojama tik jei ji gaunama iš gamybos vieneto, kuriame vyksta perėjimas prie ekologinio auginimo, arba jei tai pateisinama mokslinių tyrimų, nedidelio masto eksperimentinių tyrimų arba genetinių išteklių išsaugojimo tikslais, kuriems pritaria valstybės narės kompetentinga institucija.
- 1.5. Dirvožemio tvarkymas ir tręšimas
- 1.5.1. Ekologiškai auginant augalus naudojama žemės įdirbimo ir kultivavimo praktika, kuri padeda išlaikyti organines medžiagas dirvožemyje arba didinti jų kiekį, didinti dirvožemio stabilumą bei jo biologinę įvairovę ir užkirsti kelią dirvožemio tankinimui bei dirvožemio erozijai.
- 1.5.2. Dirvožemio derlingumas ir biologinis aktyvumas išlaikomas ir didinamas taikant daugiamečių kultūrų, įskaitant ankštinius augalus ir kitus žaliųjų trąšų augalus, sėjomainą bei tręšiant ekologišku gyvulių mėšlu ar ekologiškais organinėmis medžiagomis, kuriuos pageidautina naudoti kompostuotus.
- 1.5.3. Jei mitybiniais augalų poreikiams patenkinti nepakanka 1.5.1 ir 1.5.2 punktuose nurodytų priemonių, tiek, kiek būtina, gali būti naudojamos tik pagal 19 straipsnį ekologinėje gamyboje leidžiamos trąšos ir dirvožemio gerinimo priemonės.
- 1.5.4. Žemės ūkio valdoje naudojamame gyvulių mėšle, kaip apibrėžta Tarybos direktyvoje 91/676/EEB¹, azoto negali būti daugiau kaip 170 kg per metus vienam naudojamam žemės ploto hektarui. Šis apribojimas taikomas tik naudojant ūkinių gyvūnų mėšlą, sausą ūkinių gyvūnų mėšlą ir sausąjį naminių paukščių mėšlą, kompostuotus ūkinių gyvūnų ekskrementus, kuriuose yra naminių paukščių mėšlo, kompostuotą ūkinių gyvūnų mėšlą ir skystus gyvūnų ekskrementus.
- 1.5.5. Ekologinės žemės ūkio valdos gali sudaryti rašytinius bendradarbiavimo susitarimus tik su kitomis ekologinės gamybos taisyklių besilaikančiomis žemės ūkio valdomis bei įmonėmis, kad galėtų paskleisti ekologiško mėšlo perteklių. 1.5.4 punkte nurodytas didžiausias kiekis apskaičiuojamas atsižvelgiant į visus tokiu būdu bendradarbiaujančius ekologinės gamybos vienetus.
- 1.5.6. Bendrai dirvožemio būklei gerinti arba maisto medžiagų kiekiui dirvožemyje ar augaluose didinti galima naudoti tinkamus preparatus iš mikroorganizmų.
- 1.5.7. Kompostavimo procesui aktyvinti galima naudoti tinkamus augalinius preparatus arba preparatus iš mikroorganizmų.

¹ 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, 1991 12 31, p. 1).

- 1.5.8. Nenaudojamos mineralinės azoto trąšos.
- 1.6. Kenksmingųjų organizmų ir piktžolių valdymas
- 1.6.1. Kenksmingųjų organizmų ir piktžolių prevencija pirmiausiai turi būti vykdoma nuo jų saugantis šiomis priemonėmis:
- pasitelkiant natūralius priešus,
 - pasirenkant rūšis, veisles ir įvairiarūšę medžiagą,
 - taikant sėjomainą,
 - taikant tam tikrus kultivavimo būdus, pvz., biofumigaciją, ir
 - taikant terminius procesus, pvz., soliarizaciją ir dirvožemio apdorojimą paviršiniais garais (ne giliau nei 10 cm).
- 1.6.2. Jei augalai negali būti tinkamai apsaugoti nuo kenksmingųjų organizmų 1.6.1 punkte nurodytomis priemonėmis arba jei nustatoma, kad tam tikrai kultūrai kilo grėsmė, tiek, kiek būtina, gali būti naudojami tik pagal 19 straipsnį ekologinėje gamyboje leidžiami produktai.
- 1.6.3. Spąstai arba gaudymo tam tikrais produktais, išskyrus feromonus, įtaisai turi būti tokie, kad juose naudojamos medžiagos nepatektų į aplinką ir ant auginamų kultūrų. Panaudotus spąstus būtina surinkti ir saugiai sunaikinti.
- 1.7. Valymo ir dezinfekavimo produktai
- Valoma ir dezinfekuojama tik auginant augalus naudoti skirtais valymo ir dezinfekavimo produktais, kuriuos pagal 19 straipsnį leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje.
- 2. Konkrečioms augalams arba augalų produktams keliami reikalavimai**
- 2.1. Grybų auginimo taisyklės
- Grybams auginti galima naudoti substratus, jei juos sudaro tik šios sudedamosios dalys:
- (a) ūkinių gyvūnų mėšlas ir gyvūnų ekskrementai:
 - i) iš ekologiškų produktų gamybos reikalavimų besilaikančių žemės ūkio valdų arba
 - ii) nurodyti 1.5.3 punkte, tik jei nėra i papunktyje nurodyto produkto ir jei ūkinių gyvūnų mėšlo ir gyvūnų ekskrementų kiekis neviršija 25 % bendros substrato sudedamųjų dalių, išskyrus dengiamąją medžiagą ir pridėtą vandenį, masės iki kompostavimo;
 - (b) žemės ūkio kilmės produktai, išskyrus nurodytuosius a punkte, iš ekologiškų produktų gamybos taisyklių besilaikančių žemės ūkio valdų;
 - (c) chemiškai neapdorotos durpės;
 - (d) mediena, neapdorota chemijos produktais nukirtus medžius;
 - (e) 1.5.3 punkte nurodyti mineraliniai produktai, vanduo ir dirvožemis.
- 2.2. Laukinių augalų rinkimo taisyklės
- Laukinių augalų ir jų dalių, natūraliai augančių gamtos plotuose, miškuose ir žemės ūkio plotuose, rinkimas yra laikomas ekologine gamyba, jeigu:

- (a) bent trejus metus iki rinkimo šiuose plotuose nebuvo naudoti jokie produktai, išskyrus tuos, kuriuos pagal 19 straipsnį leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje;
- (b) rinkimas neturi poveikio natūralios buveinės stabilumui arba rinkimo plotuose esančių rūšių išlaikymui.

II dalis. Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

Be 7, 8, 9 ir 11 straipsniuose nustatytų gamybos taisyklių, gyvulininkystės produktų gamybai taikomos šioje dalyje nustatytos taisyklės.

1. Bendrieji reikalavimai

- 1.1. Jei gyvūnus auginantis ūkininkas nevaldo žemės ūkio paskirties žemės ir nėra sudaręs rašytinio bendradarbiavimo susitarimo su kitu ūkininku, jam draudžiama auginti gyvūnus neturint žemės.
- 1.2. Perėjimas prie ekologinės gamybos
 - 1.2.1. Pereinamasis laikotarpis prasideda ne anksčiau nei ūkininkas praneša apie savo veiklą kompetentingoms institucijoms ir kai jo ūkiui pagal šį reglamentą pradedama taikyti kontrolės sistema.
 - 1.2.2. Pereinamieji laikotarpiai pagal auginamų gyvūnų rūšį nustatyti 2 punkte.
 - 1.2.3. Pereinamuoju laikotarpiu užauginti gyvūnai ir pagaminti gyvūniniai produktai negali būti parduodami kaip ekologiškai užauginti gyvūnai ir ekologiškai pagaminti produktai.
 - 1.2.4. Pereinamojo laikotarpio pabaigoje gyvūnai ir gyvūniniai produktai gali būti laikomi ekologiškai užaugintais ir ekologiškai pagamintais tik jei tuo pat metu prie ekologinės gamybos pereina visas gamybos vienetas, įskaitant gyvūnus, ganyklas ar visą gyvūnų pašarams naudojamą žemę.
- 1.3. Gyvūnų kilmė
 - 1.3.1. Ekologiškai užauginti gyvūnai turi būti gimę ir užauginti ekologinės žemdirbystės ūkiuose.
 - 1.3.2. Pereinamojo laikotarpio pradžioje žemės ūkio valdoje esantys gyvūnai ir jų produktai gali būti laikomi ekologiškai užaugintais arba pagamintais praėjus 2 punkte nurodytam pereinamajam laikotarpiui.
 - 1.3.3. Veisiant ekologiškai auginamus gyvūnus taikomos šios nuostatos:
 - (a) reprodukcijai naudojami natūralūs metodai, tačiau leidžiamas dirbtinis sėklinimas;
 - (b) reprodukcija neskatinama hormonais ar panašiomis medžiagomis, išskyrus tuo atveju, kai atskiram gyvūnui taikoma veterinarinė terapija;
 - (c) nenaudojamos kitos dirbtinės reprodukcijos formos, pavyzdžiui, klonavimas ir embrionų perkėlimas;
 - (d) veislių parinkimas turi būti tinkamas ir padėti užkirsti kelią gyvūnų kančioms ir išvengti būtinybės juos lošinti.
 - 1.3.4. Pasirenkant veisles arba atmainas atsižvelgiama į gyvūnų gebėjimą prisitaikyti prie vietos sąlygų nepakenkiant jų gerovei, į jų gyvybingumą bei atsparumą ligoms. Be

to, gyvūnų veislės arba atmainos atrenkamos taip, kad būtų išvengta su kai kuriomis intensyviai auginamomis veislėmis ar atmainomis susijusių specifinių ligų arba sveikatos sutrikimų, kaip antai kiaulių streso sindromo, blyškios, minkštos, vandeningos mėsos (angl. PSE) sindromo, netikėtos mirties, savaiminio persileidimo ir sunkaus jaunikių atsivedimo atliekant Cezario pjūvį. Pirmenybė turi būti teikiama vietinėms veislėms ir atmainoms.

- 1.3.5. Kai veislėms gresia pavojus išnykti ūkiuose, kaip nustatyta Komisijos reglamento (EB) Nr. 1974/2006² IV priede, neekologiškai užauginti gyvūnai veisimo tikslu gali būti atvežti į žemės ūkio valdą ir tuo atveju tų veislių gyvūnai nebūtinai turi būti niekada neturėję palikuonių arba neapvaisinti.

1.4. Mityba

1.4.1. Bendrieji mitybos reikalavimai

Mitybai taikomos šios taisyklės:

- (a) gyvūnų pašarai turi pirmiausiai būti gauti iš žemės ūkio valdos, kurioje laikomi gyvuliai, arba iš kitų to paties regiono ekologinių ūkių;
- (b) gyvūnai turi būti šeriami ekologiškais pašarais, atitinkančiais gyvūno mitybos reikalavimus skirtingais jo vystymosi etapais. Auginant gyvūnus draudžiama riboti šėrimą;
- (c) draudžiama laikyti gyvūnus tokiomis sąlygomis arba skirti tokią mitybą, kurios gali sukelti anemiją;
- (d) penėjimą turi būti galima atšaukti bet kurioje auginimo stadijoje. Draudžiama šerti per prievartą;
- (e) gyvūnams (išskyrus bites) sudaromos sąlygos nuolat ganytis arba gauti rupiųjų pašarų;
- (f) nenaudojamos augimą skatinančios medžiagos ir sintetinės amino rūgštys;
- (g) žindomi gyvūnai šeriami, pageidautina, motinos pienu bent minimalų laikotarpį;
- (h) mineralinės kilmės pašarinės žaliavos, pašarų priedai, tam tikri gyvūnams maitinti naudojami produktai ir perdirbimo pagalbinės priemonės gali būti naudojami tik tuo atveju, jei juos pagal 19 straipsnį leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje;

1.4.2. Ganymas bendroje žemėje ir sezoninis gyvūnų pervarymas į naujas ganyklas

1.4.2.1. Ekologiškai auginami gyvūnai gali ganytis bendroje žemėje, jei:

- (a) bendra žemė valdoma pagal visus šio reglamento reikalavimus;

² 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1974/2006, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles (OL L 368, 2006 12 23, p. 15).

- (b) visi neekologiškai užauginti gyvūnai, ganomi atitinkamoje žemėje, yra užauginti pagal vienai iš Reglamento (ES) Nr. 1305/2013³ 28 ir 30 straipsniuose numatytų sistemų lygiavertę gamybos sistemą;
 - (c) bet kokie gyvulininkystės produktai, gauti iš ekologiškai augintų gyvūnų naudojantis ta žeme, nelaikomi ekologiška produkcija, nebent galima įrodyti, kad jie buvo tinkamu būdu atskirti nuo neekologiškai augintų gyvūnų.
- 1.4.2.2. Sezoninio gyvūnų pervarymo į naujas ganyklas laikotarpiu gyvūnai, pervaromi iš vienos ganyklos į kitą, gali ganytis neekologiškuose žemės plotuose. Neekologiški pašarai – žolė ir kiti augalai, kuriuos ėda gyvūnai, – gali būti naudojami ne daugiau kaip 35 dienas, įskaitant pervarymą į vieną ir kitą pusę.
- 1.4.3. Pereinamojo laikotarpio pašarai
- 1.4.3.1. Žemės ūkio valdose, kuriuose pereinama prie ekologinės gamybos, iki 15 % viso vidutinio pašarų, kuriais šeriami gyvūnai, kiekio gali sudaryti pašarai, gaunami gyvūnus ganant daugiametėse ganyklose arba šienaujant daugiamečių pašarų arba baltymingų augalų sklypus, kurie užsėti pagal ekologinio valdymo reikalavimus pirmaisiais pereinamojo laikotarpio metais, jeigu tie sklypai yra to paties ūkio dalis. Pašarai pirmaisiais pereinamojo laikotarpio metais negali būti naudojami ekologiškiems perdirbtiems pašarams gaminti. Naudojant pereinamojo laikotarpio pašarus ir pirmaisiais pereinamojo laikotarpio metais atitinkamuose sklypuose užaugintus pašarus, bendra suminė abiejų pašarų procentinė dalis neturi viršyti 1.4.3.2 punkte nustatytų didžiausių procentinių dalių.
- 1.4.3.2. Ekologinėse žemės ūkio valdose vidutiniškai iki 20 % pašarų raciono gali sudaryti pereinamojo laikotarpio pašarai, t. y. antraisiais perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio metais gauti pašarai. Jei žemės ūkio valdose, kuriose pereinama prie ekologinės gamybos, to laikotarpio pašarai yra iš tos pačios valdos, kurioje jie naudojami, ši procentinė dalis gali būti padidinta iki 100 %.
- 1.4.3.3. 1.4.3.1 ir 1.4.3.2 punktuose nurodyti kiekiai apskaičiuojami kasmet kaip augalinės kilmės pašarų sausosios medžiagos procentinė dalis.
- 1.4.4. Tam tikrų pašarinių ir kitų medžiagų naudojimas pašaruose
- Perdirbant ekologiškus pašarus ir šeriant ekologiškai auginamus gyvūnus gali būti naudojamos tik ekologiškos gyvūninės kilmės pašarinės medžiagos ir pašarų priedai, kuriuos pagal 19 straipsnį leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje.
- 1.5. Sveikatos priežiūra
- 1.5.1. Ligų profilaktika
- 1.5.1.1. Ligų profilaktika grindžiama veislės ir rūšies parinkimu, ūkininkavimo praktika, aukštos kokybės pašarais ir mankšta, tinkamu gyvūnų tankumu ir pakankamomis bei tinkamomis higieniškomis laikymo sąlygomis.
- 1.5.1.2. Leidžiama naudoti imunologinius veterinarinius vaistus.
- 1.5.1.3. Profilaktiniam gydymui draudžiama naudoti chemiškai susintetintus alopatinčius veterinarinius vaistus arba antibiotikus.

³ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL L 347, 2013 12 20, p. 487).

- 1.5.1.4. Draudžiama naudoti augimą arba gamybą skatinančias medžiagas (įskaitant antibiotikus, kokcidostatikus ir kitas dirbtines augimą skatinančias priemones), taip pat naudoti hormonus arba panašias medžiagas reprodukcijai kontroliuoti ar kitiems tikslams (pvz., rujai skatinti arba sinchronizuoti).
- 1.5.1.5. Jei gyvūnai gaunami iš neekologinės gamybos vienetų, atsižvelgiant į vietos aplinkybes gali būti taikomos specialiosios priemonės, kaip antai kontroliniai patikrinimai ar karantino laikotarpiai.
- 1.5.1.6. Valoma ir dezinfekuojama tik gyvūnams skirtuose pastatuose naudotinais valymo ir dezinfekavimo produktais, kuriuos leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje pagal 19 straipsnį.
- 1.5.1.7. Patalpos, aptvarai, įrenginiai ir indai turi būti tinkamai valomi ir dezinfekuojami, kad būtų išvengta kryžminio užkrėtimo ir kad nesusikauptų ligas nešiojančių organizmų. Išmatos, šlapimas ir nesuėstas arba išpiltas maistas turi būti šalinami taip dažnai, kaip būtina, siekiant kuo labiau sumažinti kvapą ir nepritraukti vabzdžių ar graužikų. Vabzdžiams bei kitiems kenkėjams, esantiems pastatuose ir kituose įrenginiuose, kuriuose laikomi gyvūnai, išnaikinti gali būti naudojami rodenticidai (naudotini tik spąstuose) ir pagal 19 straipsnį ekologinėje gamyboje leidžiami naudoti produktai.
- 1.5.2. Veterinarinis gydymas
 - 1.5.2.1. Jei, nepaisant prevencinių gyvūnų sveikatos priežiūros priemonių, gyvūnai suserga arba susižeidžia, jie turi būti nedelsiant gydomi.
 - 1.5.2.2. Ligą būtina gydyti nedelsiant, kad gyvūnas nesikankintų; kai netinka fitoterapiniai, homeopatiniai ir kiti produktai, jei būtina, griežtomis sąlygomis gali būti naudojami chemiškai susintetinti alopatiniai veterinariniai vaistai, įskaitant antibiotikus, už kurių naudojimą atsako veterinarijos gydytojas. Visų pirma nustatomi gydymo kurso apribojimai ir išlaukos laikotarpiai.
 - 1.5.2.3. Mineralinės kilmės pašarinėms medžiagoms ir mitybos priedams, kuriuos pagal 19 straipsnį leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje, taip pat fitoterapijoms ir homeopatiniams produktams teikiama pirmenybė prieš chemiškai susintetintus alopatinius veterinarinius vaistus, įskaitant antibiotikus, jei jų terapinis poveikis yra veiksmingas konkrečios rūšies gyvūnams ir jie tinka vartoti esant tai būklei, dėl kurios skiriamas gydymas.
 - 1.5.2.4. Išskyrus skiepijimą, parazitų naikinimą ir privalomas likvidavimo sistemas, pagal kurias gyvūnui arba gyvūnų grupei per 12 mėnesių taikomi daugiau kaip trys gydymo chemiškai susintetintais alopatiniais veterinariniais vaistais, įskaitant antibiotikus, kursai arba daugiau kaip vienas gydymo kursas, jei to gyvūno arba gyvūnų grupės reprodukcijos ciklas yra trumpesnis kaip vieni metai, tie gyvūnai arba iš jų gauti produktai neparduodami kaip ekologiški produktai, ir gyvūnams taikomi 1.2 ir 2 punktuose nustatyti pereinamieji laikotarpiai.
 - 1.5.2.5. Išlauka, kuri prasideda paskutinį kartą paskyrus gyvūnui įprastu būdu vartojamą alopatinį veterinarinį vaistą ir baigiasi ekologiškų maisto produktų gamyba iš tokių gyvūnų, turi būti dvigubai ilgesnė už Direktyvos 2001/82/EB 11 straipsnyje nurodytą išlauką arba, jei išlaukos trukmė nenurodyta, – 48 valandos.
 - 1.5.2.6. Leidžiamas gydymas, susijęs su Sąjungos teisės aktais nustatyta žmonių ir gyvūnų sveikatos apsauga.
- 1.6. Gyvūnų laikymo sąlygos ir auginimo praktika

- 1.6.1. Pastato izoliacija, šildymo ir vėdinimo sistemos turi būti tokios, kad būtų palaikoma gyvūnų gerovės reikalavimus atitinkanti oro cirkuliacija, dulkių lygis, temperatūra, santykinė oro drėgmė ir dujų koncentracija. Į pastatą turi patekti daug oro ir šviesos iš lauko.
- 1.6.2. Teritorijose su atitinkamomis klimato sąlygomis, kuriomis gyvūnus galima laikyti lauke, gyvūnų laikymas patalpose nėra privalomas. Gyvuliai turi nuolatos turėti galimybę ganytis diendaržiuose, visų pirma ganyklose, kai tai leidžia oro sąlygos ir žemės būklė, išskyrus atvejus, kai pagal Sąjungos teisės aktus taikomi apribojimai ir pareigos, susijusios su žmonių ir gyvūnų sveikatos apsauga. Gyvūnai turi turėti galimybę patekti į pastoges arba pavėsingas vietas, kad galėtų apsisaugoti nuo nepalankių oro sąlygų.
- 1.6.3. Pastatuose turi būti tiek gyvūnų, kad jiems būtų patogų, būtų paisoma jų gerovės reikalavimų ir kiekvienos rūšies gyvūnams būdingų poreikių, kuris visų pirma priklauso nuo gyvūnų rūšies, veislės ir amžiaus. Taip pat atsižvelgiama į gyvūnų elgsenos poreikius, kurie ypač priklauso nuo grupės dydžio ir gyvūno lyties. Gyvūnų tankumas turi būti toks, kad būtų užtikrinta jų gerovė, suteikiant jiems pakankamą plotą natūraliai stovėti, judėti, lengvai atsigulti, apsisukti, laižytis, būti natūralioje padėtyje ir daryti visus natūralius judesius, pavyzdžiui, rąžytis ir mojuoti sparnais.
- 1.6.4. Mažiausias privalomas įvairių rūšių ir kategorijų gyvūnams skirtų uždarų patalpų ir lauko aikštelių paviršiaus plotas bei kitos gyvūnų laikymo ypatybės turi būti tokie, kaip nustatyta 2.1.4., 2.2.4., 2.3.4. ir 2.4.5. punktuose.
- 1.6.5. Diendaržiai gali būti iš dalies dengti. Stoginės nelaikomos diendaržiais.
- 1.6.6. Bendras gyvūnų tankumas turi būti toks, kad nebūtų viršijamas 170 kg organinio azoto kiekis per metus vienam hektarui žemės ūkio paskirties žemės.
- 1.6.7. 1.6.6. punkte nurodytam tinkamam gyvulių tankumui nustatyti kompetentinga institucija nustato sutartinius gyvulius, atitinkančius 1.6.6. punkte nurodytą ribą, remdamasi kiekviename konkrečiame tam tikriems gyvūniniais produktams taikomame reikalavime nustatytais skaičiais.
- 1.7. Gyvūnų gerovė
- 1.7.1. Visi su gyvūnų laikymu susiję asmenys turi turėti reikalingų pagrindinių su gyvūnų sveikatos ir gerovės poreikiais susijusių žinių ir įgūdžių.
- 1.7.2. Gyvūnų auginimo praktika, įskaitant gyvūnų tankumą ir laikymo sąlygas, turi būti tokia, kad būtų tenkinami gyvūnų vystymosi, fiziologiniai ir etologiniai poreikiai.
- 1.7.3. Gyvuliai turi nuolatos turėti galimybę ganytis diendaržiuose, visų pirma ganyklose, kai tai leidžia oro sąlygos ir žemės būklė, išskyrus atvejus, kai pagal Sąjungos teisės aktus taikomi su žmonių ir gyvūnų sveikatos apsauga susiję apribojimai ir pareigos.
- 1.7.4. Gyvulių skaičius ribojamas siekiant kuo labiau sumažinti per didelį nuganyimą, dirvožemio nutrypimą, eroziją arba taršą, kuriuos sukelia gyvūnai arba paskleistas jų mėšlas.
- 1.7.5. Kai taikoma 8 straipsnio 5 dalis ir šios dalies 1.4.2.2 punktas, ekologiškai auginami gyvuliai laikomi atskirai nuo kitų gyvulių.
- 1.7.6. Draudžiama rišti arba izoliuoti gyvulius, išskyrus atvejus, kai dėl pagrįstų veterinarinių priežasčių atskirus gyvulius reikia pririšti arba izoliuoti ribotam laikotarpiui. Kompetentingos institucijos gali leisti rišti labai mažoms įmonėms

priklausančiuose ūkiuose auginamus galvijus, jei neįmanoma galvijų laikyti grupėmis, atitinkančiomis jų elgesio reikalavimus, tačiau su sąlyga, kad ganymo laikotarpiu jie galėtų patekti į ganyklas ir, kai ganymas neįmanomas, būtų išgenami į diendaržius bent dukart per savaitę.

- 1.7.7. Gyvulių vežimo trukmė turi būti kuo trumpesnė.
- 1.7.8. Gyvūno kančios per visą jo gyvenimą, taip pat skerdimo metu, turi būti kuo mažesnės.
- 1.7.9. Gyvūnus luošinti draudžiama.
- 1.7.10. Gyvūnų kančios turi būti kuo labiau mažinamos taikant tinkamą nejautrą ir (arba) nuskausminimą ir pasirenkant tinkamiausią amžių, o veiksmus turi atlikti kvalifikuoti darbuotojai.
- 1.7.11. Siekiant išlaikyti produktų kokybę ir tradicinę gamybos praktiką, leidžiama fizinė kastracija, bet tik tuo atveju, jei kvalifikuoti darbuotojai tinkamo amžiaus gyvūnui taiko tinkamą nejautrą arba nuskausminimą.
- 1.7.12. Gyvūnai pakraunami ir iškraunami nenaudojant jokių elektrinių stimuliatorių kaip prievartos prieš gyvūnus priemonės. Tiek prieš vežimą, tiek jo metu draudžiama naudoti alopatinčius raminamuosius vaistus.

2. Konkrečių rūšių gyvuliams taikomi reikalavimai

2.1. Galvijų, avių ir ožkų auginimas

2.1.1. Perėjimas prie ekologinio auginimo (gamybos)

Kad galvijai, ožkos, avys būtų laikomi ekologiškai užaugintais, o jų produktai ekologiškai pagamintais, šiame reglamente nustatytos taisyklės turi būti taikomos bent:

- (a) 12 mėnesių – mėsiniams galvijams (bet kuriuo atveju ne trumpiau kaip tris ketvirtadalius jų gyvenimo trukmės);
- (b) šešis mėnesius – avims, ožkoms ir pieno produkcijai skirtiems gyvūnams.

2.1.2. Mityba

Mitybai taikomos šios taisyklės:

- (a) galvijai, avys ir ožkos turi turėti galimybę esant tinkamoms sąlygoms patekti į ganyklas;
- (b) nepaisant a punkto, buliukai, kuriems daugiau kaip vieni metai, turi turėti galimybę ganytis ganykloje arba diendaržyje;
- (c) tais atvejais, kai ganymo laikotarpiu galvijai, avys ir ožkos turi galimybę patekti į ganyklas ir kai žiemą jie laikomi taip, kad galėtų laisvai judėti, galima netaikyti reikalavimo sudaryti gyvuliams sąlygas patekti į diendaržius žiemą;
- (d) ne mažiau kaip 90 % pašaro turi būti iš to paties ūkio arba, jei tai neįmanoma, jis turi būti pagamintas bendradarbiaujant su kitais to paties regiono ekologiniais ūkiais; šis reikalavimas netaikomas gyvūnų pervarymo į ganyklas laikotarpiu kiekvienais metais pagal 1.4.2.2. punktą;
- (e) galvijų, avių ir ožkų auginimo sistemos turi būti pagrįstos didžiausiu ganyklų panaudojimu, atsižvelgiant į galimybę jomis naudotis įvairiais metų

laikotarpiams. Bent 60 % sausosios medžiagos, įeinančios į galvijų, avių ir ožkų dienos racioną, turi sudaryti stambūs pašaras, žali arba džiovinti pašariniai augalai arba silosai. Pieniniams gyvūnams ankstyvosios laktacijos metu šią dalį leidžiama sumažinti iki 50 % ne daugiau kaip trims mėnesiams;

- (f) pageidautina, kad visi žindomi galvijai būtų maitinami motinos pienu ne trumpiau kaip tris mėnesius, o avys ir ožkos – ne trumpiau kaip 45 dienas.

2.1.3. Specialiosios laikymo sąlygos

Laikymo sąlygos reglamentuojamos šiomis taisyklėmis:

- (a) galvijų, avių ir ožkų laikymo vietose turi būti lygios, bet ne slidžios grindys. Ne mažiau kaip pusę uždarų patalpų ploto, kaip nurodyta 2.1.4. punkte nustatytam mažiausiam galvijų, avių ir ožkų laikymo paviršiaus plotui skirtoje lentelėje, turi sudaryti tvirtos grindys (ne iš lentelių arba grotelių);
- (b) patalpoje turi būti įrengta pakankamo dydžio, patogė, švėri ir sausa gulėjimo (poilsio) vieta, kurios grindys turi būti tvirtos (ne iš lentelių). Poilsio vieta turi būti patogė gulėti – erdvi, sausa, pakreikta. Pakratų turi sudaryti šiaudai arba kitos tinkamos natūralios medžiagos. Pakratų kokybę galima pagerinti ir juos praturtinti bet koku mineraliniu produktu, kurį pagal 19 straipsnį leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje kaip trąšą arba dirvos gerinimo priemonę;
- (c) nepaisant 3 straipsnio 1 dalies a punkto ir Tarybos direktyvos 2008/119/EB⁴ 3 straipsnio 1 dalies antros pastraipos, vyresnius kaip vienos savaitės amžiaus veršelius draudžiama laikyti atskiruose garduose, išskyrus atvejus, kai dėl pagrįstų veterinarinių priežasčių atskirus veršelius reikia laikyti atskiruose garduose ribotą laikotarpį.

2.1.4. Gyvūnų tankumas

Galvijų, avių ir ožkų skaičius viename hektare turi neviršyti šių ribų:

Klasė arba rūšis	Didžiausias gyvūnų skaičius viename hektare, atitinkantis 170 kg N/ha/per metus
Penimi veršiukai	5
Kiti galvijai, kurių amžius mažesnis nei vieni metai	5
Galvijų patinai, kurių amžius nuo vienerių iki mažiau nei dvejų metų	3,3
Galvijų patelės, kurių amžius nuo vienerių iki mažiau nei dvejų metų	3,3
Dvejų metų arba vyresni galvijų patinai	2
Veislinės telyčios	2,5
Penimos telyčios	2,5

⁴ 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyva 2008/119/EB, nustatanti būtiniausius veršelių apsaugos standartus (OL L 10, 2009 1 15, p. 7).

Pieninės karvės	2
Išbrokuotos pieninės karvės	2
Kitos karvės	2,5
Ožkos	13,3
Avys	13,3

Mažiausias paviršius uždaroje patalpoje bei lauko aikštelėse ir kitos galvijų, avių ir ožkų laikymo vietų charakteristikos:

	Uždaras plotas (grynasis gyvūnams skirtas plotas)		Lauko plotas (mankštinimosi plotas, išskyrus ganyklą)
	Mažiausias gyvasis svoris (kg)	m ² /vienam galvijui	m ² /vienam galvijui
Veisliniai ir penimi galvijai	iki 100	1,5	1,1
	iki 200	2,5	1,9
	iki 350	4,0	3
	daugiau nei 350	5, bet ne mažiau kaip 1 m ² /100 kg	3,7, bet ne mažiau kaip 0,75 m ² /100 kg
Pieninės karvės		6	4,5
Veisliniai buliai		10	30
Avys ir ožkos		1,5 vienai aviai/ožkai	2,5
		0,35 ėriukui/ožiukui	2,5, o ėriukui/ožiukui – 0,5

2.2. Arklinių gyvūnų auginimas

2.2.1. Perėjimas prie ekologinio auginimo (gamybos)

Kad arkliniai gyvūnai būtų laikomi ekologiškai užaugintais, o jų produktai ekologiškai pagamintais, šiame reglamente nustatytos taisyklės turi būti taikomos bent:

- (a) 12 mėnesių – mėsiniams gyvūnams (bet kuriuo atveju ne trumpiau kaip tris ketvirtadalius jų gyvenimo trukmės);
- (b) šešis mėnesius – pieno produkcijai skirtiems gyvūnams.

2.2.2. Mityba

Mitybai taikomos šios taisyklės:

- (a) arkliniai gyvūnai turi turėti galimybę esant tinkamoms sąlygoms patekti į ganyklas;

- (b) tais atvejais, kai ganymo laikotarpiu arkliniai gyvūnai turi galimybę patekti į ganyklas ir kai žiemą jie laikomi taip, kad galėtų laisvai judėti, galima netaikyti reikalavimo sudaryti gyvuliams sąlygas patekti į diendaržius žiemą;
- (c) ne mažiau kaip 90 % pašaro turi būti iš to paties ūkio arba, jei tai neįmanoma, jis turi būti pagamintas bendradarbiaujant su kitais to paties regiono ekologiniais ūkiais; šis reikalavimas netaikomas gyvūnų pervarymo į ganyklas laikotarpiu kiekvienais metais, kaip nurodyta 1.4.2.2. punkte;
- (d) arklinių gyvūnų auginimo sistemos turi būti pagrįstos didžiausiu ganyklų panaudojimu, atsižvelgiant į galimybę jomis naudotis įvairiais metų laikotarpiais. Bent 60 % sausosios medžiagos, įeinančios į arklinių gyvūnų dienos racioną, turi sudaryti stambūs pašaras, žali arba džiovinti pašariniai augalai arba silosai;
- (e) visi žindomi arkliniai gyvūnai šeriami, pageidautina, motinos pienu ne mažiau kaip tris mėnesius.

2.2.3. Specialiosios laikymo sąlygos

Laikymo sąlygos reglamentuojamos šiomis taisyklėmis:

- (a) arklinių gyvūnų laikymo vietose turi būti lygios, bet ne slidžios grindys. Ne mažiau kaip pusę uždarų patalpų ploto, kaip nurodyta 2.2.4. punkte nustatytam mažiausiam arklinių gyvūnų laikymo paviršiaus plotui skirtoje lentelėje, turi sudaryti tvirtos grindys (ne iš lentelių arba grotelių);
- (b) patalpoje turi būti įrengta pakankamo dydžio, patogė, švari ir sausa gulėjimo (poilsio) vieta, kurios grindys turi būti tvirtos (ne iš lentelių). Poilsio vieta turi būti patogė gulėti – erdvi, sausa, pabarstyta pakratais. Pakratas turi sudaryti šiaudai arba kitos tinkamos natūralios medžiagos. Pakratų kokybę galima pagerinti ir juos praturtinti bet koku mineraliniu produktu, kurį pagal 19 straipsnį leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje kaip trąšą arba dirvos gerinimo priemonę.

2.2.4. Gyvūnų tankumas

Arklinių gyvūnų skaičius viename hektare turi neviršyti šių ribų:

Klasė arba rūšis	Didžiausias gyvūnų skaičius viename hektare, atitinkantis 170 kg N/ha/per metus
Arkliniai gyvūnai, kurių amžius didesnis nei šeši mėnesiai	2

Mažiausias paviršius uždarose patalpose bei lauko aikštelėse ir kitos arklinių gyvūnų laikymo vietų charakteristikos:

	Uždaras plotas (grynasis gyvūnams skirtas plotas)		Lauko plotas (mankštinimosi plotas, išskyrus ganyklą)
	Mažiausias gyvasis svoris (kg)	m ² /vienam gyvūnui	m ² /vienam gyvūnui
Veisliniai ir penimi arkliniai	iki 100	1,5	1,1

gyvūnai	iki 200	2,5	1,9
	iki 350	4,0	3
	daugiau nei 350	5, bet ne mažiau kaip 1 m ² /100 kg	3,7, bet ne mažiau kaip 0,75 m ² /100 kg

2.3. Kiaulių auginimas

2.3.1. Perėjimas prie ekologinio auginimo (gamybos)

Kad kiaulės būtų laikomos ekologiškai užaugintomis, o jų produktai ekologiškai pagamintais, šiame reglamente nustatytos taisyklės turi būti taikomos bent šešis mėnesius.

2.3.2. Mityba

Mitybai taikomos šios taisyklės:

- (a) ne mažiau kaip 60 % pašaro turi būti iš to paties ūkio arba, jei tai neįmanoma, jis turi būti pagamintas tame pačiame regione, bendradarbiaujant su kitais ekologiniais ūkiais arba pašarų ūkio subjektais;
- (b) visos žindomos kiaulės šeriamos, pageidautina, motinos pienu ne mažiau kaip 40 dienų;
- (c) kiaulių dienos racionas turi būti papildytas stambiaisiais pašarais, žaliais arba džiovintais pašarais ar silosu.

2.3.3. Specialiosios laikymo sąlygos

Laikymo sąlygos reglamentuojamos šiomis taisyklėmis:

- (a) kiaulių laikymo vietose turi būti lygios, bet ne slidžios grindys. Ne mažiau kaip pusę uždarų patalpų ploto, kaip nurodyta 2.3.4. punkte nustatytam mažiausiam kiaulių laikymo paviršiaus plotui skirtoje lentelėje, turi sudaryti tvirtos grindys (ne iš lentelių arba grotelių);
- (b) patalpoje turi būti įrengta pakankamo dydžio, patogi, švari ir sausa gulėjimo (poilsio) vieta, kurios grindys turi būti tvirtos (ne iš lentelių). Poilsio vieta turi būti patogi gulėti – erdvi, sausa, pabarstyta pakratais. Pakratų kokybę galima pagerinti ir juos praturtinti bet koku mineraliniu produktu, kurį pagal 19 straipsnį leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje kaip trąšą arba dirvos gerinimo priemonę;
- (c) paršavedės laikomos grupėmis, išskyrus paskutinį etapą prieš paršelių atsivedimą ir žindymo laikotarpį;
- (d) paršeliai neturi būti laikomi be pakratų pakloto arba paršelių narvuose;
- (e) mankštinimosi vietose kiaulėms turi būti sudaryta galimybė tuštintis ir knisti. Kiaulėms knisti gali būti naudojamas įvairus substratas.

2.3.4. Gyvūnų tankumas

Kiaulių skaičius viename hektare turi neviršyti šių ribų:

Klasė arba rūšis	Didžiausias gyvūnų skaičius viename hektare, atitinkantis 170 kg N/ha/per metus
Paršeliai	74
Veislinė paršavedė	6,5
Penimos kiaulės	14
Kitos kiaulės	14

Mažiausias paviršius uždaroje patalpoje bei lauko aikštelėse ir kitos kiaulių laikymo vietų charakteristikos:

	Uždaras plotas (grynasis gyvūnams skirtas plotas)		Lauko plotas (mankštinimosi plotas, išskyrus ganyklą)
	Mažiausias gyvasis svoris (kg)	m ² /vienam gyvuliui	m ² /vienam gyvuliui
Žindomos paršavedės, kurių paršeliai yra iki 40 dienų amžiaus		7,5 paršavedei	2,5
Penimos kiaulės	iki 50	0,8	0,6
	iki 85	1,1	0,8
	iki 110	1,3	1
Paršeliai	kurių amžius daugiau nei 40 dienų, o svoris – iki 30 kg	0,6	0,4
Veislinės kiaulės		2,5 patelei	1,9
		6 patinui Jei natūraliam sukerгимui naudojami aptvarai: 10 m ² /kuiliui	8,0

2.4. Naminių paukščių auginimas

2.4.1. Perėjimas prie ekologinio auginimo (gamybos)

Kad naminiai paukščiai būtų laikomi ekologiškai užaugintais, o jų produktai ekologiškai pagamintais, šiame reglamente nustatytos taisyklės turi būti taikomos bent:

- 10 savaičių – mėsiniams naminiams paukščiams, kurie įvežti jaunesni kaip trijų dienų;
- šešias savaites – dėsliams naminiams paukščiams.

2.4.2. Naminių paukščių kilmė

Naminiai paukščiai auginami, kol pasieks minimalų amžių arba auginami kompetentingos institucijos nustatytų lėto augimo rūšių naminiai paukščiai. Jei ūkininkas neaugina lėtai augančių rūšių naminių paukščių, minimalus pjaunamų naminių paukščių amžius yra:

- (a) viščiukų – 81 diena;
- (b) kastruotų gaidžių – 150 dienų;
- (c) Pekino ančių – 49 dienos;
- (d) moteriškosios giminės muskusinių ančių – 70 dienų;
- (e) muskusinių antinų – 84 dienos;
- (f) didžiųjų ančių – 92 dienos;
- (g) perlinių vištų – 94 dienos;
- (h) vyriškosios giminės kalakutų ir žąsų, skirtų kepti, – 140 dienų; ir
- (i) moteriškosios giminės kalakutų – 100 dienų.

2.4.3. Mityba

Mitybai taikomos šios taisyklės:

- (a) ne mažiau kaip 60 % pašaro turi būti iš to paties ūkio arba, jei tai neįmanoma, jis turi būti pagamintas tame pačiame regione, bendradarbiaujant su kitais ekologiniais ūkiais arba pašarų ūkio subjektais;
- (b) dienos racionas turi būti papildytas stambiaisiais pašarais, žaliais arba džiovintais pašarais ar silosu.

2.4.4. Specialiosios laikymo sąlygos

Laikymo sąlygos reglamentuojamos šiomis taisyklėmis:

- (a) naminiai paukščiai neturi būti laikomi narvuose;
- (b) atsižvelgiant į rūšims būdingas reikmes ir laikantis gyvūnų gerovės reikalavimų, palankiomis oro ir higienos sąlygomis vandens paukščiai turi turėti prieigą prie upelio, tvenkinio, ežero arba kito vandens telkinio; nepalankiomis oro sąlygomis jie turi turėti prieigą prie vandens, kad galėtų panardinti galvą ir išsivalyti plunksnas;
- (c) naminiams paukščiams diendaržiai turi būti prieinami mažiausiai trečdalį jų gyvenimo trukmės. Didžioji naminiams paukščiams skirtų diendaržių ploto dalis turi būti padengta augalija bei aprūpinta apsaugos įranga ir joje naminiai paukščiai turi turėti galimybę laisvai prieiti prie pakankamo skaičiaus vandens ir lesalo lovų;
- (d) jei dėl remiantis Sąjungos teisės aktais nustatytų apribojimų ar pareigų naminiai paukščiai laikomi uždaroje patalpoje, jiems turi būti nuolat duodama pakankamai stambiųjų pašarų ir tinkamų medžiagų, kurie patenkintų jų etologinius poreikius;
- (e) pastatai, kuriuose laikomi visų rūšių naminiai paukščiai, turi atitikti šiuos reikalavimus:

- i) bent trečdalis grindų ploto turi būti tvirtos konstrukcijos (ne iš lentelių arba grotelių), padengti pakratais, pvz., šiaudais, medžio drožlėmis, smėliu arba durpėmis;
 - ii) dedeklėms vištoms skirtose paukštidėse turi būti vištoms prieinama pakankamai didelė grindų dalis, nuo kurios turi būti įmanoma surinkti paukščių mėšlą;
 - iii) naminiams paukščiams turi būti įrengtos laktos, kurių dydis ir skaičius atitiktų grupės ir paukščių dydį, kaip nustatyta 2.3.5. punkte pateiktoje mažiausiam patalpų ir lauko aikštelių paviršiaus plotui ir kitoms charakteristikoms skirtoje lentelėje;
 - iv) išorinėje paukštidės, įskaitant joje galinčią būti stoginę, sienoje turi būti paukščių dydį atitinkančios įėjimo (išėjimo) angos, kurių bendras ilgis turi būti ne mažesnis kaip 4 m 100 m² pastato ploto, skirto paukščiams. Jei paukštidėje yra stoginė, vidinių įėjimo (išėjimo) angų tarp paukštidės ir stoginės bendras ilgis turi būti ne mažesnis kaip 2 m 100 m² pastato ploto. naminiams paukščiams turi būti leidžiama patekti į stoginę visą parą;
 - v) paukštidės turi būti pastatytos taip, kad paukščiai galėtų lengvai patekti į lauko teritoriją, t. y. didžiausias atstumas nuo bet kurio paukštidės taško iki artimiausios išorinės angos turi neviršyti 15 m;
 - vi) daugiaaukštes sistemas turi sudaryti ne daugiau nei trys aukštai naudojamo ploto, įskaitant pirmą (ant žemės esantį) aukštą. Atstumas tarp aukštų arba tarpinių laktų, pvz., dėjyklų, neturi viršyti 1 m. Aukštesnės pakopos turi būti tokios, kad nuo jų būtų galima automatinėmis sistemomis nuvalyti mėšlą;
- (f) natūralus apšvietimas gali būti papildomas dirbtiniu ne daugiau kaip 16 valandų per dieną apšvietimu, numatant mažiausiai aštuonias valandas iš eilės be dirbtinio apšvietimo naktinio poilsio metu;
- (g) pastatuose turi nelikti jokių gyvūnų prieš kiekvieną naują naminių paukščių partiją. Pastatai ir įranga per tą laiką turi būti išvalyti ir išdezinfekuoti. Be to, kiekvienąsyk, baigus auginti naminių paukščių partiją, lauke esantys aptvarai laikotarpį, kurį turi nustatyti valstybės narės, paliekami tušti, kad ataugtų augalija. Šie reikalavimai netaikomi, kai naminiai paukščiai neauginami partijomis, nelaikomi lauko aptvaruose, o laisvai vaikštinėja visą dieną.

2.4.5. Naminių paukščių tankumas

Paukščių skaičius viename hektare turi neviršyti šių ribų:

Klasė arba rūšis	Didžiausias paukščių skaičius viename hektare, atitinkantis 170 kg N/ha/per metus
Broileriai	580
Vištos dedeklės	230

Mažiausias paviršius uždaroje patalpose bei lauko aikštelėse ir kitos *Gallus gallus* rūšies naminių paukščių laikymo vietų charakteristikos:

	<i>Veisėjai/tėvai</i>	<i>Jaunikliai</i>		<i>Penimi paukščiai</i>		<i>Kastruoti gaidžiai</i>	<i>Dedeklės</i>
Amžius	Veisliniai paukščiai	Jauniklės dėsliosios vištos 0–8 savaitių	Jauniklės dėsliosios vištos 9–18 savaitių	Pradedami penėti 0–21 dienų	Nupenėti 22–81 dienų	22–150 dienų	Vištos dedeklės nuo 19 savaitių
Stacionariosiose ir kilnojamosiose paukštidėse laikomų paukščių tankumas (paukščių skaičius viename m ² naudojamo ploto)	6 paukščiai	24 paukščiai, bet ne daugiau kaip 21 kg gyvojo svorio/m ²	15 paukščių, bet ne daugiau kaip 21 kg gyvojo svorio/m ²	20 paukščių, bet ne daugiau kaip 21 kg gyvojo svorio/m ²	10 paukščių, bet ne daugiau kaip 21 kg gyvojo svorio/m ²	10 paukščių, bet ne daugiau kaip 21 kg gyvojo svorio/m ²	6 paukščiai
Tarpai tarp laktų (cm)							18
Papildomos ribos daugiaaukščių sistemų pirmojo aukšto m ² (įskaitant stoginę, jei į ją gali būti patenkama visą parą)	9 paukščiai	36 paukščiai, išskyrus stoginės teritoriją	22 paukščiai	Paprastai netaikoma			9 paukščiai
Būrio dydžio ribos	3 000, įskaitant vyriškosios giminės paukščius	10 000*	3 300	10 000*	4 800	2 500	3 000
Lauko aptvaruose laikomų paukščių tankumas (m ² /paukščių), neviršijant 170 kg N/ha/per metus ribos	4	1	4	1	4	4	4

* Padalijama taip, kad susidarytų 3x3000 arba 2x4800 partijos

Mažiausias paviršius uždaroje patalpose bei lauko aikštelėse ir kitų nei *Gallus gallus* rūšies naminių paukščių laikymo vietų charakteristikos:

	<i>Kalakutai</i>		<i>Žąsys</i>	<i>Antys</i>				<i>Perlinės vištos</i>
Tipas	Vyriškios giminės	Moteriškosios giminės	Visi	Pekino antys	Muskusiniai antinai	Muskusiniai antinai	Moteriškosios giminės muskusinės antys	Visi
Stacionariosios ir kilnojamosios paukštidėse laikomų paukščių tankumas (paukščių skaičius viename m ² naudojamo ploto)	10, bet ne daugiau kaip 21 kg gyvojo svorio/m ²	10, bet ne daugiau kaip 21 kg gyvojo svorio/m ²	10, bet ne daugiau kaip 21 kg gyvojo svorio/m ²	10, bet ne daugiau kaip 21 kg gyvojo svorio/m ²	10, bet ne daugiau kaip 21 kg gyvojo svorio/m ²	10, bet ne daugiau kaip 21 kg gyvojo svorio/m ²	10, bet ne daugiau kaip 21 kg gyvojo svorio/m ²	10, bet ne daugiau kaip 21 kg gyvojo svorio/m ²
Tarpai tarp laktų (cm)	40	40	Paprastai netaikoma	Paprastai netaikoma	40	40	Paprastai netaikoma	20
Būrio dydžio ribos	2 500	2 500	2 500	4 000 moteriškios giminės paukščių 3 200 vyriškios giminės paukščių	3 200	4 000	3 200	5 200
Lauke laikomų paukščių tankumas (m ² /paukščių), neviršijant 170 kg N/ha/per metus ribos	10	10	15	4,5	4,5	4,5	4,5	4

2.4.6. Patekimas į diendaržius

Patekimo į diendaržius sąlygos reglamentuojamos šiomis taisyklėmis:

- naminiam paukščiui diendaržiai turi būti prieinami mažiausiai trečdali jų gyvenimo trukmės. Visų pirma, paukščiui, kiek praktiškai įmanoma, turi būti sudaromos sąlygos nuo kuo mažesnio amžiaus dienos metu nuolat patekti į diendaržius, jei yra tinkamos fiziologinės ir fizinės sąlygos, išskyrus tuo atveju, kai pagal Sąjungos teisės aktus taikomi laikini apribojimai;
- didžioji naminiam paukščiui skirtų diendaržių ploto dalis turi būti padengta įvairių rūšių augalija bei aprūpinta apsaugos įranga ir joje naminiai paukščiai

turi turėti galimybę laisvai prieiti prie pakankamo skaičiaus girdyklų. Diendaržių augalija turi būti reguliariai nurenkama ir pašalinama, kad sumažėtų galimas maistingųjų medžiagų perteklius. Diendaržių dydis turi būti toks, kad nebūtų viršijamas 150 m spindulys nuo artimiausios įėjimo (išėjimo) į vištidę angos. Tačiau galima tą spindulį padidinti iki 350 m nuo artimiausios įėjimo (išėjimo) į vištidę angos, jei visoje lauko teritorijoje tolygiai išdėstyta pakankamai pastogių ir girdyklų (ne mažiau kaip po keturias pastoges viename hektare);

- (c) esant sąlygoms, kai teritorijoje, kurioje laikomi naminiai paukščiai, yra nepakankamai pašarų, dėl, pavyzdžiui, ilgai nenuitirpstančio sniego arba sausringų oro sąlygų, į naminių paukščių mitybos racioną turi būti papildomai įtraukiama stambiųjų pašarų;
- (d) jei dėl remiantis Sąjungos teisės aktais nustatytų apribojimų ar įsipareigojimų naminiai paukščiai laikomi uždaroje patalpose, jiems turi būti nuolat duodama pakankamai stambiųjų pašarų ir tinkamų medžiagų, kurie patenkintų jų etologinius poreikius.

2.4.7. Gyvūnų gerovė

Draudžiama pešioti gyvus paukščius.

2.5. Bitininkystė

2.5.1. Perėjimas prie ekologinio auginimo (gamybos)

Bitininkystės produktai gali būti parduodami su nuorodomis, kad jie yra ekologiški, tik tada, jei šiame reglamente nustatytų ekologinės gamybos taisyklių buvo laikytasi mažiausiai vienus metus.

Pereinamuoju laikotarpiu vaškas turi būti pakeistas vašku, gautu naudojant ekologinės bitininkystės metodus.

2.5.2. Bičių kilmė

Pirmenybė teikiama *Apis mellifera* ir jų vietiniams ekotipams.

2.5.3. Mityba

Mitybai taikomos šios taisyklės:

- (a) pasibaigus sezonui, aviliuose turi būti paliekama pakankamai medaus ir žiedadulkių atsargų, kad bitės išgyventų per žiemą;
- (b) maitinti bičių kolonijas galima tik tais atvejais, kai dėl klimato sąlygų avilių išlikimui kyla pavojus. Maitinama ekologišku medumi, ekologišku cukraus sirupu arba ekologišku cukrumi.

2.5.4. Specialiosios bičių ligų profilaktikos ir veterinarinio gydymo taisyklės

Taikomos šios ligų profilaktikos ir veterinarinio gydymo taisyklės:

- (a) rėmams, aviliams ir koriams apsaugoti, ypač nuo kenkėjų, leidžiama naudoti tik rodenticidus (naudojamus tik spąstuose) ir tinkamus pagal 19 straipsnį ekologinėje gamyboje naudoti leidžiamus produktus;
- (b) bitynus dezinfekuoti leidžiama fiziniu būdu – garais arba tiesiogine liepsna;

- (c) naikinti tranų perus leidžiama tik siekiant užkirsti kelią *Varroa destructor* plitimui;
- (d) jei, nepaisant visų profilaktinių priemonių, bičių šeimos suserga arba užsikrečia, jos nedelsiant turi būti gydomos ir, jei reikia, perkeliamos į izoliuotus bitynus;
- (e) užsikrėtus *Varroa destructor* gali būti naudojama skruzdžių rūgštis, pieno rūgštis, acto rūgštis ir oksalo rūgštis, taip pat mentolis, timolis, eukaliptolas arba kamparas;
- (f) jei gydoma chemiškai susintetintais alopatiniais vaistais, tą laikotarpį gydomos bičių šeimos turi būti laikomos izoliuotuose bitynuose, o visas vaškas pakeistas vašku, gautu naudojant ekologinės bitininkystės metodus. Paskui toms bičių šeimoms taikomas 2.5.1. punkte nustatytas vienų metų pereinamasis laikotarpis;
- (g) f punktas netaikomas produktams, kuriuos pagal 19 straipsnį leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje.

2.5.5. Specialiosios bičių laikymo sąlygos

Laikymo sąlygos reglamentuojamos šiomis taisyklėmis:

- (a) bitynai įrengiami tuose plotuose, kuriuose yra pakankamai nektaro ir žiedadulkių šaltinių – daugiausia ekologiškai auginamų žemės ūkio kultūrų arba, tam tikrais atvejais, savaiminės augmenijos ar neekologiškai tvarkomų miškų ar žemės ūkio kultūrų, kuriems taikomi tik mažą poveikį aplinkai turintys metodai;
- (b) bitynai turi būti pakankamai toli nuo šaltinių, dėl kurių gali būti užteršti bitininkystės produktai arba pablogėti bičių sveikata;
- (c) bitynų vieta turi būti parenkama taip, kad nektaras ir žiedadulkės būtų renkami 3 kilometrų spinduliu nuo bityno vietos iš ekologiškai auginamų žemės ūkio kultūrų arba savaiminės augmenijos ar kultūrų, kurioms taikomos mažą poveikį aplinkai turintys auginimo metodai, lygiaverčiai numatytiesiems Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 30 straipsniuose, kuriuos taikant nesudaroma kliūčių laikyti bitininkystės produktų ekologiškais. Šie reikalavimai netaikomi tais laikotarpiais, kai augalai nežydi arba kai bitės miega žiemos miegu;
- (d) aviliai iš esmės turi būti padaryti iš natūralių medžiagų, nekeliančių aplinkai arba bitininkystės produktams taršos pavojaus.

2.5.6. Specialiosios bitininkystei taikomos taisyklės

Bitininkystės praktikai taikomos šios taisyklės:

- (a) bičių vaškas naujiems koriais turi būti gautas iš ekologinės gamybos vienetų;
- (b) aviliuose gali būti naudojami tik tokie natūralūs produktai kaip pikis, vaškas ir augalinės kilmės aliejai;
- (c) cheminių sintetinių repelentų naudojimas imant medų yra draudžiamas;
- (d) draudžiama imti medų iš korių su perais;

- (e) bitininkystė nelaikoma ekologine, jei ji plėtojama regionuose arba vietovėse, kuriuose, kaip nustatė valstybės narės, ekologinė bitininkystė negali būti plėtojama.

2.5.7. Gyvūnų gerovė

Taikomos šios gyvūnų gerovės taisyklės:

- (a) draudžiama naudoti bitininkystės produktų surinkimo metodą, kurį naudojant koriuose naikinamos bitės;
- (b) bičių motinėlių žalojimas, pavyzdžiui, joms nukerpant sparnus, yra draudžiamas.

III dalis. Jūrų dumblių ir akvakultūros gyvūnų auginimo taisyklės

1. Apibrėžtys

Šioje dalyje vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) uždaras recirkuliacinis akvakultūros įrenginys – akvakultūros veiklai uždaroje aplinkoje sausumoje arba laive skirtas įrenginys, kuriame vyksta vandens recirkuliacija ir kuris veikia tik nuolatos gaudamas energijos iš išorės, reikalingos akvakultūros gyvūnų aplinkai stabilizuoti;
- (2) atsinaujinančių išteklių energija – energija, gaunama iš atsinaujinančių neišskastinių energijos išteklių: vėjo, saulės, geoterminių reiškinių, bangų, potvynių, krintančio ar tekančio vandens, sąvartynų dujų, nuotekų valymo įrenginių dujų ir biodujų;
- (3) inkubatorius – vieta, kurioje veisiami, išsiriti ir ankstyvuoju gyvenimo etapu auginami akvakultūros gyvūnai, visų pirma pelekinės žuvys, moliuskai ir vėžiagyviai;
- (4) augykla – vieta, kurioje po inkubavimo iki užaugimo taikoma tarpinė auginimo sistema. Augyklos etapas baigiasi pasibaigus pirmajam auginimo ciklo trečdaliui, išskyrus tuos atvejus, kai auginami tokių rūšių gyvūnai, kurie turi pereiti virtimo ritualiais etapą;
- (5) tarša – tiesioginis arba netiesioginis medžiagų ar energijos, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2000/60/EB⁵ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/56/EB⁶, patekimas į telkinių, kuriems atitinkamai taikomos šios direktyvos, vandens aplinką;
- (6) mišrioji žuvivaisa – dviejų ar daugiau paprastai skirtingiems mitybos lygmenims priklausančių rūšių žuvų auginimas tame pačiame kultūros vienetą;
- (7) auginimo ciklas – akvakultūros gyvūno arba jūros dumblio gyvenimo trukmė nuo pradinio gyvenimo etapo (akvakultūros gyvūnų atveju – apvaisintų kiaušinėlių) iki jo sugavimo arba derliaus nuėmimo;

⁵ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

⁶ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (OL L 164, 2008 6 25, p. 19).

- (8) vietinės rūšys – rūšys, kurios pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 708/2007⁷ nelaikomos svetimomis arba toje vietoje išnykusiomis rūšimis, ir to reglamento IV priede išvardytos rūšys;
- (9) suleidimo tankis – gyvasis akvakultūros gyvūnų svoris viename kubiniame metre vandens bet kuriuo suaugusių gyvūnų auginimo etapo metu, ir, kai taikoma plekšniažuvėms ir krevetėms, svoris viename kvadratiname paviršiaus metre.

2. Bendrieji reikalavimai

- 2.1. Veikla vykdoma tokiose vietose, kurios nėra užterštos produktais arba medžiagomis, kurių negalima naudoti ekologinėje gamyboje, arba teršalais, kurie pakenktų produktų ekologiškumui.
- 2.2. Ekologinės ir neekologinės gamybos vienetai turi būti tinkamai atskiriami laikantis valstybių narių nustatytų būtiniausių atskyrimo atstumų, kai tokie atstumai yra nustatyti. Tokios atskyrimo priemonės taikomos atsižvelgiant į natūralią aplinką, atskiras vandens tiekimo sistemas, atstumus, potvynių sroves ir į tai, ar ekologinės gamybos vienetas yra įrengtas prieš srovę ar pasroviui. Jūrų dumblių auginimas nelaikomas ekologiniu, jei dumbliai auginami vietovėse, kurios, kaip nustatė valstybės narės, nėra tinkamos ekologinei akvakultūrai plėtoti arba jūrų dumbliams rinkti.
- 2.3. Reikia atlikti gamybos vieneto apimtims proporcingą visų naujos ekologinės gamybos veiklos, kurią vykdant pagaminama daugiau kaip 20 tonų akvakultūros produktų per metus, poveikio aplinkai vertinimą, kad būtų galima išsiaiškinti, kokia gamybos vieneto būklė, kokia jo artimiausia aplinka bei tikėtinas jo veiklos poveikis aplinkai. Ūkio subjektas poveikio aplinkai vertinimą pateikia kontrolės institucijai arba kontrolės įstaigai. Poveikio aplinkai vertinimo turinys turi būti grindžiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/92/ES⁸ IV priedu. Jeigu gamybos vienete jau atliktas lygiavertis vertinimas, jį leidžiama naudoti šiuo tikslu.
- 2.4. Ūkio subjektas turi pateikti gamybos vieneto apimtims proporcingą akvakultūros ir jūrų dumblių rinkimo darnaus valdymo planą.
- 2.5. Planas atnaujinamas kasmet, jame išsamiai apibūdinamas veiklos poveikis aplinkai bei būtina atlikti aplinkos stebėseną ir išvardijamos priemonės, kurių reikia imtis tam, kad būtų sumažintas neigiamas poveikis vandens ir sausumos aplinkai, įskaitant, kai taikoma, per vieną auginimo ciklą arba per metus į aplinką išmetamų maistingųjų medžiagų kiekį. Plane registruojami techninės įrangos priežiūros ir taisymo atvejai.
- 2.6. Akvakultūros ir jūrų dumblių auginimo verslą vykdantys ūkio subjektai į darnaus valdymo planą įtraukia atliekų mažinimo grafiką, kuris pradedamas taikyti iškart pradėjus vykdyti veiklą. Kai įmanoma, liekamoji šiluma pateisinama tik jei ji gauta iš atsinaujinančių išteklių energijos. Prieš pradedant rinkti jūrų dumblius, reikia atlikti vienkartinį jų biomasės apskaičiavimą.

⁷ 2007 m. birželio 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 708/2007 dėl svetimų ir nevietinių rūšių panaudojimo akvakultūroje (OL L 168, 2007 6 28, p. 1).

⁸ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012 1 28, p. 1).

3. Jūrų dumbliams taikomi reikalavimai

Be 7, 8, 9 ir 12 straipsniuose ir, kai tinkama, 2 skirsnyje nustatytų bendrųjų auginimo taisyklių, jūrų dumblių rinkimui ir auginimui taikomos šiame 3 skirsnyje nustatytos taisyklės. Jos taikomos *mutatis mutandis* visų daugialąsčių jūrų dumblių arba fitoplanktono ir vienaląsčių dumblių, kurie vėliau bus naudojami kaip akvakultūros gyvūnų pašaras, produkcijai.

3.1.1. Perėjimas prie ekologinio auginimo

3.1.2. Jūrų dumblių rinkimo vietoms taikomas pereinamasis laikotarpis – šeši mėnesiai.

3.1.3. Jūrų dumblių auginimo vienetui taikomas pereinamasis laikotarpis – šeši mėnesiai arba visas auginimo ciklas, priklausomai nuo to, kuris laikotarpis yra ilgesnis.

3.1.4. Pereinamuoju laikotarpiu akvakultūros ūkis gali būti padalytas į aiškiai atskirus vienetus, kurie ne visi valdomi pagal ekologinės gamybos taisykles. Auginant jūrų dumblius gali būti naudojamos tos pačios rūšys, jeigu auginimo vienetai yra tinkamai atskirti.

3.2. Jūrų dumblių auginimo taisyklės

3.2.1. Laukinių jūrų dumblių, natūraliai augančių jūroje, ir jų dalių rinkimas yra laikomas ekologiniu auginimu, jeigu:

(a) auginimo vietos yra geros ekologinės būklės, kaip apibrėžta Direktyvoje 2000/60/EB⁹, ir nėra netinkamos naudoti dėl sveikatos priežasčių.

(b) rinkimas nedaro didelio poveikio natūralios ekosistemos stabilumui arba rinkimo teritorijoje esančių rūšių išlaikymui.

3.2.2. Jūrų dumbliai auginami pakrantės zonose, kurių aplinkosaugos ir sveikatos charakteristikos turi būti bent lygiavertės nustatytosioms 3.2.1. punkto a papunktyje, kad toks auginimas būtų laikomas ekologiniu. Be to, taikomos šios auginimo taisyklės:

(a) tvarūs metodai naudojami visais auginimo etapais – nuo jaunų jūrų dumblių rinkimo iki derliaus nuėmimo;

(b) siekiant užtikrinti, kad būtų palaikoma didelė genetinė įvairovė, turėtų būti reguliariai renkami laukiniai jauni jūrų dumbliai, kuriais būtų papildomos patalpose esančios kultūros;

(c) trąšos naudojamos tik patalpose ir tik tuo atveju, jei jas šiuo tikslu leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje.

3.3. Jūrų dumblių auginimas

3.3.1. Auginant jūrų dumblius jūroje, naudojamos tik natūraliai aplinkoje esančios maistingosios medžiagos arba maistingosios medžiagos, gautos iš ekologiškai auginant akvakultūros gyvūnus ir, pageidautina, esančios netoliese ir sudarančios mišriosios žuvivaisos sistemos dalį.

3.3.2. Sausumoje esančiuose įrenginiuose, kuriuose naudojami išoriniai maitinimo šaltiniai, maistingųjų medžiagų kiekis nuotekose patikrinus turi būti toks pats arba mažesnis negu įtekančiame vandenyje. Galima naudoti tik augalinės arba mineralinės kilmės

⁹ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/113/EB dėl vandenų, kuriuose veisiasi vėžiagyviai, kokybės (OL L 376, 2006 12 27, p. 14).

maistingąsias medžiagas, kurias pagal 19 straipsnį leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje.

- 3.3.3. Kultūrų tankumas arba veiklos intensyvumas yra registruojami ir turi būti tokie, kad būtų išlaikyta nepažeista vandens aplinka užtikrinant, kad nebūtų viršijamas didžiausias leidžiamas jūrų dumblių kiekis, kurį auginant nedaromas neigiamas poveikis aplinkai.
- 3.3.4. Kai įmanoma, jūrų dumbliams auginti naudojamos virvės ir kita įranga naudojamos pakartotinai arba perdirbamos.
- 3.4. Tausus laukinių jūrų dumblių rinkimas
 - 3.4.1. Prieš pradėdant rinkti jūrų dumblius atliekamas vienkartinis jų biomasės apskaičiavimas.
 - 3.4.2. Gamybos vienetė arba patalpose laikomi apskaitos dokumentai, kurie leidžia ūkio subjektui nustatyti, o kontrolės institucijai arba kontrolės įstaigai patikrinti, ar asmenys, kurie surinko jūrų dumblius, pristatė tik šio reglamento reikalavimus atitinkančius laukinius jūrų dumblius.
 - 3.4.3. Jūrų dumbliai renkami taip, kad dėl surinkto kiekio vandens aplinkai nebūtų padaryta didelė žala. Siekiant užtikrinti, kad jūrų dumbliai galėtų regeneruoti ir būtų išvengta priegaudos, imamasi priemonių, kaip antai nustatyti jūrų dumblių rinkimo metodą, mažiausią renkamų dumblių dydį, amžių, dauginimosi ciklus arba nerenkamų jūrų dumblių dydį.
 - 3.4.4. Jei jūrų dumbliai surenkami bendro naudojimo arba bendrame rinkimo plote, pateikiami patvirtinamieji dokumentai, kad visi surinkti jūrų dumbliai atitinka šio reglamento reikalavimus.

4. Akvakultūros gyvūnams taikomi reikalavimai

Be 7, 8, 9 ir 12 straipsniuose nustatytų bendrųjų auginimo taisyklių, tam tikroms 4.1.5.10 punkte nurodytoms žuvų, vėžiagyvių, dygiaodžių ir moliuskų rūšims taikomos šiame 4 skirsnyje nustatytos taisyklės. Jos taikomos *mutatis mutandis* zooplanktonui, mikroskopiniams vėžiagyviams, žiuželiniams, kirmėlėms ir kitiems gyvūnams, kurie naudojami kaip pašaras vandenyje auginamiems gyvūnams.

- 4.1. Bendrieji reikalavimai
 - 4.1.1. Perėjimas prie ekologinio auginimo
 - 4.1.1.1. Toliau nurodytiems akvakultūros gamybos vienetuose esančių akvakultūros įrenginių, įskaitant juose esančius akvakultūros gyvūnus, tipams taikomi tokie pereinamieji laikotarpiai:
 - (a) įrenginiams, kurių negalima išdžiovinti, išvalyti ir dezinfekuoti – 24 mėnesių trukmės pereinamasis laikotarpis;
 - (b) įrenginiams, kurie buvo išdžiovinti, arba jei telkinys buvo laikomas tuščias – 12 mėnesių trukmės pereinamasis laikotarpis;
 - (c) įrenginiams, kurie buvo išdžiovinti, išvalyti ir dezinfekuoti – 6 mėnesių trukmės pereinamasis laikotarpis;
 - (d) atviroje jūroje esantiems įrenginiams, įskaitant tuos, kuriuose auginami dvigeldžiai moliuskai, – 3 mėnesių pereinamasis laikotarpis.

4.1.1.2. Pereinamuoju laikotarpiu akvakultūros ūkis gali būti padalytas į aiškiai atskirus vienetus, kurie ne visi valdomi pagal ekologinės gamybos taisykles. Auginant akvakultūros gyvūnus gali būti naudojamos tos pačios rūšys, jeigu auginimo vienetai yra tinkamai atskirti.

4.1.2. Akvakultūros gyvūnų kilmė

4.1.2.1. Akvakultūros gyvūnų kilmė reglamentuojama šiomis taisyklėmis:

- (a) ekologinė akvakultūra grindžiama ekologiškai užaugintų veislinių gyvūnų atvestų jauniklių ir ekologiniuose ūkiuose atvestų jauniklių auginimu;
- (b) naudojamos vietoje auginamos rūšys, ir siekiama išveisti geriau prie auginimo sąlygų prisitaikiusias veisles, kad būtų užtikrinta gera gyvūnų sveikata bei gerovė ir geras pašarų išteklių panaudojimas. Dokumentai, kuriais patvirtinama jų kilmė ir priežiūra, pateikiami kontrolės institucijai arba kontrolės įstaigai;
- (c) pasirenkamos tos rūšys, kurių gyvūnai yra stiprūs ir gali būti auginami nedarant didelės žalos laukinių gyvūnų ištekliais;
- (d) sugauti laukiniai arba neekologiškai užauginti akvakultūros gyvūnai gali būti atvežti į ūkį siekiant pagerinti genetines savybes. Prieš naudojant veisimui, tokie gyvūnai bent tris mėnesius auginami ekologiškai.

4.1.2.2. Veisimui taikomos šios taisyklės:

- (a) draudžiama naudoti hormonus ir jų darinius;
- (b) nenaudojamas vienalyčių veislių veisimas, išskyrus rūšiavimą rankiniu būdu, dirbtinis poliploidijos sukėlimas, dirbtiniai hibridizacijos metodai ir klonavimas;
- (c) parenkamos tinkamos rūšys;
- (d) kai tinkama, nustatomos atskiroms veislinių gyvūnų rūšims būdingos priežiūros, veisimo ir jauniklių vedimo sąlygos.

4.1.3. Mityba

4.1.3.1. Žuvų, vėžiagyvių ir dygiaodžių pašarai reglamentuojami šiomis taisyklėmis:

- (a) gyvūnai šeriami pašarais, atitinkančiais gyvūno mitybos reikalavimus įvairiais jo vystymosi etapais;
- (b) šėrimo tvarka nustatoma atsižvelgiant į šiuos prioritetus:
 - i) gyvūnų sveikatą ir gerovę;
 - ii) aukštą produkto kokybę, įskaitant jo mitybinę sudėtį, kuria užtikrinama aukšta galutinio valgomąjo produkto kokybė;
 - iii) nedidelį poveikį aplinkai;
- (c) augalinė pašarų dalis turi būti pagaminta naudojant ekologinės gamybos metodus, o iš vandens gyvūnų gauta pašarų dalis turi būti pagaminta naudojant ekologinės akvakultūros metodus arba laikantis tausaus žuvų išteklių naudojimo principo;
- (d) neekologiškos augalinės, gyvūninės ir mineralinės kilmės pašarinės žaliavos, pašarų priedai, tam tikri gyvūnams šerti naudojami produktai ir pagalbinės

perdirbimo medžiagos naudojami tik tuo atveju, jei juos leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje pagal šį reglamentą;

- (e) nenaudojamos augimą skatinančios medžiagos ir sintetinės amino rūgštys;
- (f) galima naudoti tik mineralinės kilmės pašarines žaliavas, kurias pagal 19 straipsnį leidžiama naudoti ekologinėje akvakultūroje;
- (g) ekologinėje akvakultūroje gali būti naudojamos tik II dalies 1.4.4. punkte nurodytos pašarinės žaliavos, tam tikri gyvūnams šerti naudojami produktai ir pagalbinės perdirbimo medžiagos.

4.1.3.2. Dvigeldžiams moliuskams ir kitų rūšių gyvūnams, kurių nešeria žmogus, o kurie minta natūraliu planktonu, taikomos šios taisyklės:

- (a) tokie gyvūnai, kurie minta košdami vandenį, savo mitybos poreikius turi tenkinti gamtoje, išskyrus atvejus, kai veisiklose ir augyklose atvedami jaunikliai;
- (b) auginimo vietos turi būti didelės ekologinės vertės, kaip apibrėžta Direktyvoje 2000/60/EB.

4.1.3.3. Plėšriųjų akvakultūros gyvūnų pašarams taikomos specialiosios taisyklės

Plėšrieji akvakultūros gyvūnai šeriami pirmenybę teikiant:

- (a) iš akvakultūros gautiems ekologiškiems pašarams;
- (b) žuvų miltams ir žuvų taukams, gautiems taikant ekologinės akvakultūros metodus, iš žuvų, vėžiagyvių arba moliuskų likučių;
- (c) žuvų miltams, žuvų taukams ir žuvų kilmės sudedamosioms dalims iš tausiai žvejojant sugautų žmonėms vartoti skirtų žuvų, vėžiagyvių arba moliuskų likučių;
- (d) žuvų miltams, žuvų taukams ir žuvų kilmės sudedamosioms dalims iš tausiai žvejojant sugautų žmonėms vartoti neskirtų visų žuvų, vėžiagyvių arba moliuskų;
- (e) ekologiškoms augalinės arba gyvūninės kilmės pašarinėms žaliavoms; augalinės medžiagos neturi viršyti 60 % bendro sudedamųjų dalių kiekio.

4.1.3.4. Tam tikrų akvakultūros gyvūnų pašarams taikomos specialiosios taisyklės

Vidaus vandenų žuvis, šakotažiaunės krevetės ir gėlavandenės krevetės maitinamos taip:

- (a) natūraliais pašarais, kurių yra tvenkiniuose ir ežeruose;
- (b) jei a punkte nurodytų natūralių pašarų nepakanka, galima naudoti ekologišką augalinės kilmės pašarą, pageidautina, išaugintą tame pačiame ūkyje, arba jūrų dumblius. Ūkio subjektai saugo dokumentus, kuriais patvirtinamas papildomų pašarų naudojimo poreikis;
- (c) jei natūralūs pašarai papildomi kitais pašarais pagal b punktą, 4.1.5.10 punkto g papunktyje nurodytų rūšių gyvūnų ir siamo šamų (*Pangasius spp.*) maisto racionas gali sudaryti ne daugiau kaip 10 % žuvų miltų arba žuvų taukų, gautų vykdant tausią žvejybą.

4.1.4. Sveikatos priežiūra

4.1.4.1. Ligų profilaktika

Taikomos šios ligų profilaktikos taisyklės:

- (a) ligų profilaktika grindžiama optimalių gyvūnų laikymo sąlygų sudarymu jiems parenkant tinkamą vietą, atsižvelgiant, *inter alia*, į rūšiai taikomus geros vandens kokybės, srovės greičio ir keitimo dažnio reikalavimus, tinkamą ūkių projektavimą, geros ūkininkavimo ir priežiūros praktikos, įskaitant reguliarių patalpų valymą ir dezinfekciją, taikymą, aukštos kokybės pašarų naudojimą, tinkamą gyvūnų tankumą ir tinkamą veislių ir rūšių parinkimą;
- (b) leidžiama naudoti imunologinius veterinarinius vaistus;
- (c) gyvūnų sveikatos valdymo plane nurodomos biologinės saugos ir ligų profilaktikos priemonės, įskaitant rašytinį susitarimą dėl konsultacijų sveikatos klausimais, kurių skaičius proporcingas gamybos vieneto apimtimis, su kvalifikuotomis akvakultūros gyvūnų sveikatos priežiūros tarnybomis, kurios lankosi ūkyje bent kartą per metus, o auginant dvigeldžius moliuskus – bent kartą per dvejus metus;
- (d) laikymo sistemos, įranga ir reikmenys yra tinkamai išvalomi ir dezinfekuojami;
- (e) biologinės kilmės organizmai, kuriais gali apaugti konstrukcijos, šalinami tik fizinėmis priemonėmis arba rankomis ir, jei tinka, grąžinami į jūrą pakankamai toli nuo ūkio;
- (f) galima naudoti tik tas įrangos ir įtaisų valymo ir dezinfekavimo medžiagas, kurias pagal 19 straipsnį leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje.
- (g) Tuščių vandens telkinių laikymas reglamentuojamas šiomis taisyklėmis:
 - i) kompetentinga institucija nustato, ar vandens telkinius reikia kurį laiką laikyti tuščius ir reikiamą tuščių telkinių laikymo trukmę, kurios turi būti laikomasi ir kuri turi būti registruojama dokumentuose po kiekvieno auginimo ciklo atviroje jūroje esančiose atskyrimo sistemose;
 - ii) tuščių telkinių neprivaloma laikyti auginant dvigeldžius moliuskus;
 - iii) telkinius laikant tuščius, varža ar kita konstrukcija, naudojama akvakultūros gyvūnų gamybai, ištuštinama, dezinfekuojama ir paliekama tuščia iki tol, kol ji vėl bus naudojama;
- (h) kai taikoma, nepanaudotas pašaras žuvims, išmatos ir nugaišę gyvūnai iškart pašalinami, kad būtų išvengta didelės žalos aplinkai, ypač vandens kokybei, rizikos, kad būtų kuo labiau sumažinta ligų rizika ir kad jie nepritrauktų vabzdžių ir graužikų;
- (i) ultravioletinį apšvietimą ir ozoną galima naudoti tik inkubatoriuose ir augyklose;
- (j) vykdant biologinę ektoparazitų kontrolę, pirmenybė teikiama žuvims valytojoms;

4.1.4.2. Veterinarinis gydymas

Taikomos šios veterinarinio gydymo taisyklės:

- (a) ligą būtina gydyti nedelsiant, kad gyvūnas nesikankintų; kai netinka fitoterpiniai, homeopatiniai ir kiti produktai, jei būtina, griežtomis sąlygomis

gali būti naudojami chemiškai susintetinti alopatiniai veterinariniai vaistai, įskaitant antibiotikus, už kurių naudojimą atsako veterinarijos gydytojas. Jei taikoma, visų pirma nustatomi gydymo kurso apribojimai ir išlaukos laikotarpiai;

- (b) leidžiamas gydymas, susijęs su žmonių ir gyvūnų sveikatos apsauga pagal Sąjungos teisės aktus;
- (c) jeigu, nepaisant prevencinių priemonių užtikrinti gyvūnų sveikatą pagal 4.1.4.1. punktą, kyla sveikatos problemų, veterinarinį gydymą galima taikyti tokia pirmumo seka:
 - i) medžiagas iš augalų, gyvūnų ar mineralų homeopatinio tirpalo pavidalu;
 - ii) augalus ir jų ekstraktus, kurie neturi anestezinio poveikio; ir
 - iii) tokias medžiagas kaip mikroelementus, metalus, natūralius imunostimuliatorius ar leidžiamus probiotikus;
- (d) per metus gali būti taikomi tik du alopatinio gydymo kursai, išskyrus skiepijimą ir gydymą pagal privalomas likvidavimo sistemas. Tačiau kai auginimo ciklas trumpesnis negu metai, galima taikyti tik vieną alopatinio gydymo kursą. Jei minėti alopatinio gydymo apribojimai viršijami, atitinkami akvakultūros gyvūnai negali būti parduodami kaip ekologiški;
- (e) parazitai naikinami ne dažniau kaip du kartus per metus arba kartą per metus, jei auginimo ciklas trumpesnis negu 18 mėnesių, išskyrus tuos atvejus, kai valstybės narės taiko privalomas kontrolės sistemas;
- (f) jei pagal d punktą taikomas alopatinis veterinarinis gydymas arba naikinami parazitai, įskaitant gydymą pagal privalomas kontrolės ir likvidavimo sistemas, išlauka yra dvigubai ilgesnė už Direktyvos 2001/82/EB 11 straipsnyje nurodytą išlauką, o jei išlaukos trukmė nenurodyta – 48 valandos;
- (g) jei naudojami veterinariniai vaistai, apie tai reikia pranešti kontrolės institucijai arba kontrolės įstaigai prieš tiekiant šiuos gyvūnus rinkai kaip ekologiškus. Turi būti galima lengvai nustatyti, kurie išteklių buvo gydyti.

4.1.5. Gyvūnų laikymo sąlygos ir auginimo praktika

- 4.1.5.1. Akvakultūros gyvūnams auginti draudžiama naudoti uždarus recirkuliacinius akvakultūros įrenginius, išskyrus inkubatorius ir augyklas arba, jei auginamos ekologiškam pašarui skirtų rūšių organizmai.
- 4.1.5.2. Tik inkubatoriuose ir augyklose leidžiama vandenį šildyti arba aušinti dirbtiniu būdu. Vandeniui šildyti arba aušinti visuose auginimo etapuose galima naudoti vandenį iš natūralių gręžinių.
- 4.1.5.3. Aplinka auginamiems akvakultūros gyvūnams sudaroma tokia, kad, atsižvelgiant į jų rūšiai būdingus poreikius, jie:
 - (a) turėtų pakankamai vietos, kad gerai jaustųsi, ir, kai taikoma, būtų laikomasi minimalaus jų tankio;
 - (b) būtų laikomi geros kokybės vandenyje, kuriam, *inter alia*, būdingas tinkamas srovės greitis ir keitimo dažnis, pakankamas deguonies ir mažas metabolitų kiekis;

- (c) būtų laikomi tokioje temperatūroje ir tokioje šviesoje, kurios atitinka tos rūšies poreikius ir geografinę padėtį.

Gėlavandenių žuvų auginimo aplinkos dugnas turi būti kuo panašesnis į natūralų dugną.

Auginant karpius, dugnas yra natūralus gruntas.

- 4.1.5.4. Vandenyje esančios atskyrimo sistemos projektuojamos ir konstruojamos taip, kad vandens srovės greitis ir fiziniai bei cheminiai parametrai užtikrintų gyvūnų sveikatą bei gerovę ir tenkintų jų elgsenos poreikius.

- 4.1.5.5. Sausumoje įrengti auginimo vienetai turi tenkinti šias sąlygas:

- (a) turi būti įmanoma stebėti ir kontroliuoti tekančio vandens sistemomis tekančio vandens srovę ir įtekančio bei ištekančio vandens kokybę;
- (b) natūrali augmenija turi sudaryti bent penkis procentus perimetro (sausumos ir vandens sąlyčio linijos ilgio).

- 4.1.5.6. Jūroje įrengtos atskyrimo sistemos turi tenkinti šias sąlygas:

- (a) jos turi būti įrengiamos ten, kur vandens srovė, gylis ir vandens masės pasikeitimo greitis yra tinkami, kad kuo labiau sumažintų poveikį jūros dugnui ir jas supančiam vandens telkiniui;
- (b) turi turėti tinkamo dizaino ir konstrukcijos varžas, kurios turi būti prižiūrimos atsižvelgiant į jų sąlytį su aplinka, kurioje vykdoma veikla.

- 4.1.5.7. Atskyrimo sistemos turi būti suprojektuotos, įrengtos tokiose vietose ir veikti taip, kad būtų kuo labiau sumažinta gyvūnų ištrūkimo rizika.

- 4.1.5.8. Ištrūkus žuviai arba vėžiagyviui reikia imtis atitinkamų veiksmų, kad būtų sumažintas poveikis vietos ekosistemai, ir, jei tinka, juos vėl reikia sugauti. Patvirtinamieji dokumentai turi būti išlaikomi.

- 4.1.5.9. Kai akvakultūros gyvūnai auginami žuvininkystės tvenkiniuose, vandens talpyklose arba kanaluose, ūkiuose įrengiamos natūralios filtruojamosios vagos, nusodinimo tvenkiniai, biologiniai arba mechaniniai filtrai, kad būtų galima surinkti maistingųjų medžiagų atliekas, arba ūkiuose naudojami jūrų dumbliai arba gyvūnai (dvigeldžiai moliuskai ir dumbliai), kurie padeda gerinti nuotekų kokybę. Kai taikoma, reguliariai atliekama nuotekų stebėseną.

- 4.1.5.10. Suleidimo tankis

Kad būtų galima nustatyti suleidimo tankio poveikį auginamų žuvų gerovei, stebima žuvų būklė (pvz., pelekų sužalojimai ir kiti sužeidimai, augimo tempas, pasireiškusi elgsena ir bendra sveikatos būklė) ir vandens kokybė.

Nustatomas toks atskirų rūšių arba rūšių grupių žuvų suleidimo tankis:

- (a) gėlame vandenyje ekologiškai auginamos lašišinės žuvys:

atitinkamos rūšys: margasis upėtakis (*Salmo trutta*), vaivorykštinis upėtakis (*Oncorhynchus mykiss*), upokšninė šalvis (*Salvelinus fontinalis*), atlantinė lašiša (*Salmo salar*), alpinė šalvis (*Salvelinus alpinus*), europinis kiršlys (*Thymallus thymallus*), amerikinis ežerinis upėtakis (upėtakinė palija) (*Salvelinus namaycush*) ir dunojinė lašiša (*Huchohucho*)

Auginimo sistema	Ilgalaikės ūkyje taikomos auginimo sistemos turi būti aprūpinamos iš atvirų sistemų. Srovės greitis turi būti toks, kad mažiausiai 60 % vandens būtų prisotinta deguonimi, kad auginamos žuvys jaustųsi gerai ir kad būtų pašalinamos nuotekos iš auginimo telkinio.
Didžiausias suleidimo tankis	Toliau nenurodytos lašišinių rūšies žuvys – 15 kg/m ³ Atlantinė lašiša – 20 kg/m ³ Margasis upėtakis ir vaivorykštinis upėtakis – 25 kg/m ³ Alpinė šalvis – 20 kg/m ³

- (b) Jūros vandenyje ekologiškai auginamos lašišinės žuvys:

Atitinkamos rūšys: atlantinės lašišos (*Salmo salar*), margieji upėtakiai (*Salmo trutta*) ir vaivorykštiniai upėtakiai (*Oncorhynchus mykiss*)

Didžiausias suleidimo tankis	Tinkliniuose aptvaruose – 10 kg/m ³
------------------------------	--

- (c) Ekologiškai auginamos atlantinės menkės (*Gadus morhua*) ir kitos menkinės žuvys, paprastieji vilkešeriai (*Dicentrarchus labrax*), auksaspalviai sparai (*Sparus aurata*), paprastieji sidabriniai kupriai (*Argyrosomus regius*), paprastieji otai (*Psetta maxima* [= *Scophthalmus maximus*]), paprastieji pagrai (*Pagrus pagrus* [= *Sparus pagrus*]), raudonieji kupriai (*Sciaenops ocellatus*) ir kiti jūriniai karosai (*Sparidae*) ir paprastosios triušiažuvės (*Siganus* spp.)

Auginimo sistema	Atviroje jūroje įrengtos atskyrimo sistemos (tinkliniai aptvarai ir (arba) varžos), kuriose mažiausiu įmanomu greičiu teka jūros srovė, kad žuvys jaustųsi kuo geriau, arba sausumoje įrengtos atviros sistemos.
Didžiausias suleidimo tankis	Žuvų, išskyrus paprastuosius otus, – 15 kg/m ³ Paprastųjų otų – 25 kg/m ²

- (d) Potvynių užliejamuose plotuose įrengtuose tvenkiniuose ir pakrantės lagūnose ekologiškai auginami paprastieji vilkešeriai, paprastieji sidabriniai kupriai, spalvotosios ir paprastosios kefalės (*Liza*, *Mugil*) ir unguriai (*Anguilla* spp.)

Atskyrimo sistema	Tradicinės druskos įdubos, pertvarkytos į akvakultūros gamybos vienetus, ir panašūs potvynių užliejamuose plotuose esantys tvenkiniai
Auginimo sistema	Siekiant užtikrinti auginamų rūšių gyvūnų gerovę, vanduo turi būti tinkamai atnaujinamas. Ne mažiau kaip 50 % užtvankų turi būti apaugusios augalais Šlapžemėse reikia įrengti valymo tvenkinius
Didžiausias suleidimo tankis	4 kg/m ³

- (e) Gėlame vandenyje ekologiškai auginami eršketai:

Atitinkamos rūšys: eršketinių šeima (*Acipenseridae*)

Auginimo sistema	Vandens srovė kiekviename auginimo vienetu turi būti pakankama gyvūnų gerovei užtikrinti. Ištekantis vanduo turi būti tokios pat kokybės kaip įtekantis.
Didžiausias suleidimo tankis	30 kg/m ³

(f) Vidaus vandenyse ekologiškai auginamos žuvys:

Atitinkamos rūšys: karpinės (*Cyprinidae*) ir kitos mišriosios žuvivaisos atžvilgiu susijusios rūšys, įskaitant ešerius, lydekas, šamus, sykus ir eršketus.

Auginimo sistema	Žuvininkystės tvenkiniai, kurie yra periodiškai visiškai nusausinami, ir ežerai. Ežeruose turi vykti tik ekologinis auginimas, įskaitant augalų auginimą sausuose plotuose. Plotuose, kuriuose žuvys sugaunamos, reikia įrengti švaraus vandens įtekėjimo įtaisą, kuris būtų tokio dydžio, kad žuvys jaustųsi kuo geriau. Sugautos užaugintos žuvys turi būti laikomos švariame vandenyje. Tvenkiniai ir ežerai tręšiami tik pagal 19 straipsnį ekologinėje gamyboje leidžiamomis organinėmis ir mineralinėmis trąšomis, naudojant ne daugiau kaip 20 kg azoto vienam hektarui. Draudžiama naudoti sintetines chemines medžiagas hidrofitams ir augalinei dangai vandenyse, kuriuose auginamos žuvys, kontroliuoti. Natūralios augmenijos plotai aplink vidaus vandens telkinius išlaikomi kaip apsaugos zona, atskirianti nuo išorinių žemės plotų, kuriuose nevyksta auginimas pagal ekologinės akvakultūros taisykles. Mišriosios žuvivaisos būdu suaugusias žuvis auginti galima tik jei tinkamai laikomasi šiose specifikacijose ežeruose gyvenančioms kitų rūšių žuvims nustatytų kriterijų.
Išaugintų žuvų kiekis	Bendras vienos rūšies žuvų produkcijos kiekis ribojamas iki 1500 kg žuvų iš hektaro per metus.

(g) Ekologiškai auginamos šakotažiaunės krevetės ir gėlavandenės krevetės (*Macrobrachium* spp.):

Gamybos vieneto (-ų) įrengimas	Vieta – sterilūs molingi plotai, kad būtų kuo labiau sumažintas tvenkinio įrengimo poveikis aplinkai. Įrengiamuose tvenkiniuose turi būti natūralaus toje vietoje esančio molio. Negalima naikinti mangrovių.
--------------------------------	--

Pereinamasis laikotarpis	Šeši mėnesiai vienam tvenkiniui – tai atitinka įprastą auginamos krevetės gyvenimo trukmę.
Veislinių vandens gyvūnų kilmė	Ne mažiau kaip pusė veislinių vandens gyvūnų aklimatizuojami po trejų veiklos metų. Likusieji turi būti patogenais neužkrėsti laukiniai veisliniai vandens gyvūnai, užauginti tausios žuvininkystės būdu. Turi būti atliktas privalomas pirmos ir antros kartos gyvūnų patikrinimas prieš jiems patenkant į ūkį.
Akies stiebelio pašalinimas	Draudžiamas.
Didžiausias ūkiui nustatytas krevečių suleidimo tankis ir produkcijos apribojimai	Įveisimas – ne daugiau kaip 22 nebe lervos stadijos krevetės kvadratiname metre. Didžiausia momentinė biomasė: 240 g/m ²

(h) Moliuskai ir dygiaodžiai:

Auginimo sistemos	Ilgai lynai, plaustai, dugno kultūra, tinkliniai maišai, varžos, padėklai, žiediniai tinkleliai (angl. lantern nets), poliai (pranc. <i>bouchot</i>) ir kitos atskyrimo sistemos. Auginant midijas ant plaustų, lynų skaičius neturi viršyti vieno lyno viename paviršiaus ploto kvadratiname metre. Didžiausias lyno ilgis – 20 m. Auginimo ciklo metu lynai neretinami, bet juos leidžiama pradiniam etape paskirstyti taip, kad nebūtų didinamas gyvūnų suleidimo tankis.
-------------------	--

(i) Gėlavandenės atogrąžų žuvis: pienžuvės (*Chanos chanos*), tilapijos (*Oreochromis* spp.) ir siamo šamai (*Pangasius* spp.):

Auginimo sistemos	Tvenkiniai ir tinklinės varžos.
Didžiausias suleidimo tankis	Pangasijai (<i>Pangasius</i>) – 10 kg/m³ Tilapijos (<i>Oreochromis</i>) – 20 kg/m³

4.1.6. Gyvūnų gerovė

4.1.6.1. Visi su akvakultūros gyvūnų laikymu susiję asmenys turi turėti reikalingų pagrindinių su gyvūnų sveikatos ir gerovės poreikiais susijusių žinių ir įgūdžių.

4.1.6.2. Kad būtų išvengta su akvakultūros gyvūnų priežiūros procedūromis susijusio gyvūnų patiriamo streso ir fizinių sužalojimų, jie turi būti liečiami kuo mažiau, labai atsargiai, naudojant tinkamą įrangą ir laikantis tinkamos tvarkos. Veisliniai vandens gyvūnai liečiami taip, kad patirtų kuo mažiau fizinių sužalojimų ir streso, tam tikrais atvejais taikoma anestezija. Jų rūšiavimas atliekamas kuo rečiau ir laikantis žuvų gerovės reikalavimų.

4.1.6.3. Dirbtiniam apšvietimui taikomi šie apribojimai:

(a) siekiant pailginti natūralią dienos trukmę, dirbtinis apšvietimas neturi viršyti ilgiausios leidžiamos trukmės, kuri nustatoma atsižvelgiant į etologinius poreikius, geografines sąlygas ir bendrą auginamų gyvūnų sveikatos būklę; ši

ilgiausia leidžiama trukmė neviršija 16 valandų per parą, išskyrus tuos atvejus, kai toks apšvietimas naudojamas reprodukcijos tikslais;

- (b) įjungiant ar išjungiant šviesą turi būti vengiama staigių šviesos intensyvumo pokyčių; tam naudojamos lempos, kurių ryškumą galima reguliuoti, arba foninis apšvietimas.

4.1.6.4. Aeracija, kuria siekiama užtikrinti gyvūnų gerovę ir sveikatą, leidžiama su sąlyga, kad mechaniniams aeratoriams energija būtų tiekiamą iš, pageidautina, atsinaujinančiosios energijos šaltinių.

4.1.6.5. Deguonį leidžiama naudoti, jei tai susiję su gyvūnų sveikatos priežiūros bei gerovės reikalavimais ir svarbiais auginimo ar vežimo etapais, tik šiais atvejais:

- (a) išskirtiniais atvejais pakilus temperatūrai, nukritus atmosferos slėgiui arba atsitiktinės taršos atveju;
- (b) retkarčiais vykdant išteklį valdymo procedūras, pavyzdžiui, imant mėginius ir rūšiuojant;
- (c) siekiant užtikrinti ūkyje auginamų gyvūnų išgyvenimą.

4.1.6.6. Turi būti imamasi tinkamų priemonių, kad akvakultūros gyvūnai būtų vežami kuo trumpiau.

4.1.6.7. Gyvūno kančios per visą jo gyvenimą, taip pat žudymo metu, turi būti kuo mažesnės.

4.1.6.8. Taikomas toks žudymo būdas, kad žuvis iškart prarastų sąmonę ir nejaustų skausmo. Prieš žudymą gyvūnai turi būti liečiami taip, kad nebūtų sužeisti ir patirtų kuo mažiau kančių ir streso. Pasirenkant tinkamiausią žudymo būdą reikia atsižvelgti į žuvų dydį, rūšis ir auginimo vietas.

4.2. Specialiosios moliuskų auginimo taisyklės

4.2.1. Moliuskų kiaušinių kilmė

Moliuskų kiaušinių kilmė reglamentuojama šiomis taisyklėmis:

- (a) dvigeldžių moliuskų kiaušinius ne iš gamybos vieneto galima naudoti jei nedaroma didelė žala aplinkai, tai leidžiama vietos teisės aktais ir tokie kiaušiniai yra gauti iš:
 - i) moliuskų kolonijų vagos, kuriose jie veikiausiai neišgyventų per žiemą, arba kurių yra daugiau negu reikalaujama; arba
 - ii) natūralių moliuskų kiaušinių kolonijų ant rinktuvų;
- (b) kad didžiosios austrės (*Crassostrea gigas*) natūralioje aplinkoje nerštų kuo rečiau, pirmenybė teikiama selektyviai veisiamoms austrėms;
- (c) laikomi įrašai apie tai, kaip, kur ir kada surinkti laukinių dvigeldžių moliuskų kiaušiniai, kad būtų galima atsekti plotą, kuriame jie buvo surinkti.

4.2.2. Moliuskų laikymo sąlygos ir auginimo praktika

Laikymo sąlygos ir auginimo praktika reglamentuojamos šiomis taisyklėmis:

- (a) galima auginti tame pačiame vandens plote kaip ir ekologiškas pelekines žuvis ir jūrų dumblius mišriosios žuvivaisos būdu ir apie tai reikia įrašyti darnaus

valdymo plane. Užsiimant mišriąja žuvivaisa dvigeldžius moliuskus taip pat galima auginti kartu su pilvakojaus moliuskais, pavyzdžiui, krantinėmis sraigėmis;

- (b) Dvigeldžiai moliuskai ekologiškai auginami plotuose, kurių ribos pažymėtos poliais, plūdurais ar kitais aiškiais ženklais ir, atitinkamai, izoliuojami tinkliniais maišais, varžomis ar kitokiomis žmogaus pagamintomis priemonėmis;
- (c) ekologiniuose moliuskų ūkiuose turi būti kuo labiau sumažinamas saugotoms rūšims kylantis pavojus. Jeigu apsisaugoti nuo plėšrių rūšių naudojami tinklai, jie turi būti tokie, kad nesužalotų nardančių paukščių.

4.2.3. Auginimas

Taikomos šios auginimo taisyklės:

- (a) ekologiškai auginti midijas leidžiama ant lynų, taip pat galima taikyti kitus 4.1.5.10 punkto h papunktyje išvardytus metodus;
- (b) moliuskus leidžiama auginti ant dugno tik tuo atveju, jeigu rinkimo ir auginimo plotuose nedaromas didelis poveikis aplinkai. Įrodymai apie tai, kad poveikis aplinkai nedidelis, turi būti patvirtinami tyrimu ir ataskaita apie naudojamą plotą, kuriuos ūkio subjektas turi pateikti kontrolės institucijai ar kontrolės įstaigai. Ataskaita įtraukiama į darnaus valdymo planą kaip atskiras skyrius.

4.2.4. Laikymo ir priežiūros sąlygos

Taikomos šios laikymo ir priežiūros taisyklės:

- (a) moliuskų suleidimo tankis neturi viršyti neekologiniu būdu toje vietovėje auginamų moliuskų tankio. Pakeitimai, susiję su rūšiavimu, retinimu ir suleidimo tankio reguliavimu, atliekami atsižvelgiant į biomasę ir siekiant užtikrinti gyvūnų gerovę ir aukštą produkto kokybę;
- (b) biologinės kilmės nešvarumai, kuriais gali apaugti konstrukcijos, šalinami fizinėmis priemonėmis arba rankomis ir, jei tinka, sugrąžinami į jūrą pakankamai toli nuo moliuskų ūkių. Auginimo ciklo metu moliuskus vieną kartą galima apdoroti kalkių tirpalu, kad būtų galima kontroliuoti kartu augančius organizmus.

4.2.5. Specialiosios austrių auginimo taisyklės

Leidžiama auginti maišuose ant estakadų. Šios ar kitos konstrukcijos, kuriose laikomos austrės, įrengiamos taip, kad palei pakrantės liniją nesusiformuotų visiška užtvara. Kad auginimo sąlygos būtų kuo geresnės, austrės kruopščiai sudėliojamos į vagas pagal tai, kur teka srovė per potvynius ir atoslūgius. Austrių produkcija turi atitikti 4.1.5.10. punkto h papunktyje nustatytus reikalavimus.

IV dalis. Perdirbto maisto ir perdirbtų pašarų gamybos taisyklės

Be 7, 9 ir 13 straipsniuose nustatytų bendrųjų gamybos taisyklių, perdirbto maisto ir perdirbtų pašarų gamybai taikomos šioje dalyje nustatytos taisyklės.

1. Bendrieji perdirbto maisto ir pašarų gamybos reikalavimai

- 1.1. Maisto ir pašarų priedai, pagalbinės perdirbimo medžiagos ir kitos medžiagos bei sudedamosios dalys, naudojamos maisto produktams ar pašarams gaminti, ir bet

kokia taikoma perdirbimo praktika, pavyzdžiui, rūkymas, turi atitikti geros gamybos praktikos principus¹⁰.

- 1.2. Pašarus ar maisto produktus gaminantys ūkio subjektai nustato ir atnaušina atitinkamas procedūras, pagrįstas sistemingu svarbiausių perdirbimo etapų nustatymu.
- 1.3. 1.2 punkte nurodytomis procedūromis visuomet turi būti užtikrinta, kad pagaminti perdirbti produktai atitiktų šio reglamento reikalavimus.
- 1.4. Ūkio subjektai laikosi ir įgyvendina 1.2 punkte nurodytas procedūras, visų pirma:
 - (a) imasi atsargumo priemonių, kad būtų išvengta taršos neleidžiamomis medžiagomis arba produktais rizikos;
 - (b) taiko tinkamas valymo priemones, stebi jų veiksmingumą ir registruoja šiuos veiksmus;
 - (c) užtikrina, kad neekologiški produktai nebūtų tiekiami rinkai su nuoroda į ekologinę gamybą.
- 1.5. Perdirbti ekologiški produktai ruošiami ne tuo pačiu laiku arba ne toje pačioje vietoje kaip neekologiški produktai. Jei atitinkamame gamybos vienetuose taip pat ruošiami ar laikomi neekologiški produktai, ūkio subjektas:
 - (a) atitinkamai informuoja kontrolės instituciją arba kontrolės įstaigą;
 - (b) visą laiką iki pabaigos atlieka veiksmus, susijusius su kuria nors ekologiškų produktų serija, atskiroje patalpoje arba kitu laiku nei panašius veiksmus, atliekamus su neekologiškais produktais;
 - (c) laiko ekologiškus produktus prieš gamybinius veiksmus ir po jų atskirtus kitoje patalpoje ar kitu laiku nei neekologiškus produktus;
 - (d) tvarko ir atnaušina prieinamą visų gamybinių veiksmų ir perdirbtų kiekių registrą;
 - (e) imasi būtinų priemonių, kurios užtikrintų partijų identifikavimą ir padėtų išvengti sumaišymo arba sukeitimo su neekologiškais produktais;
 - (f) atlieka gamybinius veiksmus su ekologiškais produktais tik tinkamai išvalęs gamybos įrangą.
- 1.6. Nenaudojami produktai, medžiagos ir metodai, kuriais atkuriamos perdirbant ir saugant ekologišką maistą prarastos savybės, ištaisomi aplaidumo perdirbant ekologišką maistą rezultatai arba kurie gali kitaip klaidinti tikrojo šių produktų, skirtų parduoti kaip ekologiškas maistas, pobūdžio atžvilgiu.

2. Perdirbto maisto gamybos reikalavimai

- 2.1. Ekologiško perdirbto maisto sudėtis turi tekinti šias sąlygas:
 - (a) produktą iš esmės turi sudaryti žemės ūkio kilmės sudedamosios dalys; siekiant nustatyti, ar produktas iš esmės pagamintas iš žemės ūkio kilmės sudedamųjų dalių, neatsižvelgiama į papildomą vandenį ar druską;

¹⁰ Gera gamybos praktika, kaip apibrėžta 2006 m. gruodžio 22 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2023/2006 dėl medžiagų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, geros gamybos praktikos (OL L 384, 2006 12 29, p. 75).

- (b) tik priedai, pagalbinės perdirbimo medžiagos, kvapiosios medžiagos, vanduo, druska, mikroorganizmų ir fermentų preparatai, mineralai, mikroelementai, vitaminai, taip pat amino rūgštys ir kiti mikroelementai maisto produktuose, skirtuose tam tikrai mitybai, gali būti naudojami tik tuo atveju, jei juos leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje pagal 21 straipsnį;
- (c) ekologiška sudedamoji dalis negali būti kartu su tokia pačia neekologiška sudedamąja dalimi arba sudedamąja dalimi, gauta pereinant prie ekologinės gamybos;
- (d) maisto produkto, pagaminto iš ūkiuose, kuriuose pereinama prie ekologinės gamybos, užaugintų žemės ūkio kultūrų, sudėtyje gali būti tik viena iš žemės ūkio kultūrų gauta sudedamoji dalis.

2.2. Tam tikrų produktų ir medžiagų naudojimas perdirbant maistą

2.2.1. Perdirbant maistą gali būti naudojami tik 2.1. punkto b papunktyje nurodyti produktai ir medžiagos, taip pat 2.2.2., 2.2.4. ir 2.2.5. punktuose nurodyti produktai ir medžiagos, išskyrus vyno sektoriaus produktus ir medžiagas, kuriems taikomas V dalies 2 punktas, ir išskyrus mieles, kurioms taikomas VI dalies 1.3. punktas.

2.2.2. Perdirbant maistą leidžiama naudoti šiuos produktus ir medžiagas:

- (a) mikroorganizmų ir fermentų preparatus, paprastai naudojamus gaminant maistą; tačiau maisto fermentai gali būti naudojami kaip maisto priedai tik tuo atveju, jei juos leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje pagal 19 straipsnį;
- (b) medžiagas ir produktus, apibrėžtus Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1334/2008¹¹ 3 straipsnio 2 dalies b ir d punktuose, ženklinamus kaip natūralios kvapiosios medžiagos arba natūralūs kvapieji preparatai pagal to reglamento 15 straipsnio 1 dalies e punktą ir 16 straipsnį;
- (c) dažiklius mėšai ir kiaušinių lukštams ženklinti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1333/2008¹² 17 straipsnį;
- (d) geriamąjį vandenį ir druską (kurios pagrindinė sudedamoji dalis yra natrio arba kalio chloridas), paprastai naudojamą perdirbant maistą;
- (e) mineralus (įskaitant mikroelementus), vitaminus, aminorūgštis ir mikroelementus, kuriuos maisto produktuose, į kuriuos jie dedami, leista naudoti tik tiek, kiek būtina pagal teisės aktus.

2.2.3. Atliekant 21 straipsnio 3 dalyje nurodytą skaičiavimą taikomos šios taisyklės:

- (a) tam tikri maisto priedai, kuriuos pagal 19 straipsnį leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje, skaičiuojami kaip žemės ūkio kilmės sudedamosios dalys;
- (b) 2.2.2. punkte nurodyti preparatai ir medžiagos neskaičiuojami kaip žemės ūkio kilmės sudedamosios dalys;

¹¹ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1334/2008 dėl kvapiųjų medžiagų ir aromatinių savybių turinčių tam tikrų maisto ingredientų naudojimo maisto produktuose ir ant jų ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1601/91, reglamentus (EB) Nr. 2232/96 ir (EB) Nr. 110/2008 bei Direktyvą 2000/13/EB (OL L 354, 2008 12 31, p. 34).

¹² 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1333/2008 dėl maisto priedų (OL L 354, 2008 12 31, p. 16).

- (c) mielės ir mielių produktai skaičiuojami kaip žemės ūkio kilmės sudedamosios dalys.

2.2.4. Perdirbant ekologišką maistą gali būti naudojamos šios neekologiškos žemės ūkio kilmės sudedamosios dalys:

(a) gyvūniniai produktai:

- i) vandens organizmai, gauti ne akvakultūros būdu, kuriuos leidžiama naudoti gaminant neekologiškus maisto produktus;
- ii) želatina;
- iii) žarnos;

(b) neperdirbti daržovių produktai ir juos perdirbus gauti produktai:

- i) valgomieji vaisiai, riešutai ir sėklos:
 - kolamedžio riešutai *Cola acuminata*;
- ii) valgomieji prieskoniniai ir prieskoninės žolės:
 - krienų sėklos *Armoracia rusticana*;
 - dažinio dygmino žiedai *Carthamus tinctorius*;
 - rėžiuko žolė *Nasturtium officinale*;
- iii) įvairūs:
 - dumbliai, įskaitant jūrų dumblius;

(c) perdirbti daržovių produktai:

- i) cukrūs, krakmolos ir kiti produktai, pagaminti iš grūdinių kultūrų ir šakniavaisių:
 - ryžių popierius;
 - krakmolos iš ryžių ir vaškinių kukurūzų, kuris nėra chemiškai modifikuotas;
- ii) įvairūs:
 - romas, pagamintas tik iš cukranendrių cukraus sulčių.

2.2.5. Rafinuoti arba nerafinuoti riebalai ir aliejai, kurie nėra chemiškai modifikuoti, gali būti naudojami neekologiškai, jei jie gaunami iš kitų augalų nei:

- kakavmedis *Theobroma cacao*;
- riešutinis kokosas *Cocos nucifera*;
- europinis alyvmedis *Olea europaea*;
- tikroji saulėgrąža *Helianthus annuus*;
- gvinėjinė alyvpalmė *Elaeis guineensis*;
- griežtis *Brassica napus, rapa*;
- dažinis dygminas *Carthamus tinctorius*;
- indinis sezamas *Sesamum indicum*;
- gauruotoji soja *Glycine max.*

3. Perdirbtų pašarų gamybos taisyklės

- 3.1. Ekologiškos pašarinės žaliavos arba pereinamojo laikotarpio pašarinės žaliavos negali patekti į ekologiškų pašarų sudėtį kartu su tokiais pačiomis neekologiškomis pašarinėmis žaliavomis.
- 3.2. Visos ekologinės gamybos metu naudojamos ar perdirbamos pašarinės žaliavos neturi būti perdirbtos naudojant chemiškai susintetintus tirpiklius.

V dalis. Vynas

1. Taikymo sritis

- 1.1. Be 7, 8, 9 ir 14 straipsniuose nustatytų bendrųjų gamybos taisyklių, šioje dalyje nustatytos taisyklės taikomos ekologiinei Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 1 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytų vyno sektoriaus produktų gamybai.
- 1.2. Jei šioje dalyje aiškiai nenustatyta kitaip, taikomi Komisijos reglamentai (EB) Nr. 606/2009¹³ ir (EB) Nr. 607/2009¹⁴.

2. Tam tikrų produktų ir medžiagų naudojimas

- 2.1. Vyno sektoriaus produktai gaminami iš ekologinių žaliavų.
- 2.2. Vyno sektoriaus produktų gamyboje, įskaitant vynininkystės procesus ir metodus, gali būti naudojami tik pagal 19 straipsnį ekologinėje gamyboje leidžiami produktai ir medžiagos, laikantis Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 ir Reglamente (EB) Nr. 606/2009, visų pirma to reglamento I A priede nustatytų sąlygų ir apribojimų.

3. Vynininkystės metodai ir apribojimai

- 3.1. Nepažeidžiant 1 bei 2 skirsnių ir 3.2–3.5 punktuose numatytų specialių draudimų bei apribojimų, leidžiama taikyti tik tuos vynininkystės metodus, procesus ir apdorojimo procedūras, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 80 straipsnyje ir 83 straipsnio 2 dalyje, Reglamento (EB) Nr. 606/2009 3, 5–9 ir 11–14 straipsniuose, taip pat tų reglamentų prieduose nurodytus apribojimus, kurie buvo taikyti prieš 2010 m. rugpjūčio 1 d.
- 3.2. Draudžiama taikyti šiuos vynininkystės metodus, procesus ir apdorojimo procedūras:
 - (a) dalinį koncentravimą šaldymu pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 VIII priedo I dalies B skirsnio 1 punkto c papunktį;
 - (b) sieros dioksido šalinimą taikant fizinius procesus pagal Reglamento (EB) Nr. 606/2009 I A priedo 8 punktą;
 - (c) apdorojimą elektrodializės būdu vyno rūgšties stabilumui vyne užtikrinti pagal Reglamento (EB) Nr. 606/2009 I A priedo 36 punktą;
 - (d) alkoholio kiekio vynuose mažinimą pagal Reglamento (EB) Nr. 606/2009 I A priedo 40 punktą;

¹³ 2009 m. liepos 10 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 606/2009, kuriuo nustatoma tam tikra Tarybos reglamento (EB) Nr. 479/2008 taikymo vynuogių produktų kategorijoms, vynininkystės metodams ir jų apribojimams tvarka (OL L 193, 2009 7 24, p. 1).

¹⁴ 2009 m. liepos 14 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 607/2009, kuriuo nustatomos tam tikros išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 479/2008 įgyvendinimo taisyklės, susijusios su tam tikrų vyno sektoriaus produktų saugomomis kilmės vietos nuorodomis ir geografinėmis nuorodomis, tradiciniais terminais, ženklinimu ir pateikimu (OL L 193, 2009 7 24, p. 60).

- (e) katijonų mainus vyno rūgšties stabilumui vyne užtikrinti pagal Reglamento (EB) Nr. 606/2009 I A priedo 43 punktą.
- 3.3. Toliau nurodytus vynininkystės metodus, procesus ir apdorojimo procedūras leidžiama taikyti šiomis sąlygomis:
- (a) taikant šiluminį apdorojimą pagal Reglamento (EB) Nr. 606/2009 I A priedo 2 punktą, temperatūra neturi viršyti 70 °C;
 - (b) centrifuguojant ir filtruojant su aktyvintuoju inertiniu priedu ar be jo pagal Reglamento (EB) Nr. 606/2009 I A priedo 3 punktą, akutės neturi būti mažesnės kaip 0,2 mikrometro.
- 3.4. Komisija iki 2015 m. rugpjūčio 1 d. persvarsto naudojamus toliau nurodytus vynininkystės metodus, procesus ir apdorojimo procedūras, kad galėtų juos palaipsniui panaikinti arba labiau apriboti:
- (a) šiluminį apdorojimą, nurodytą Reglamento (EB) Nr. 606/2009 I A priedo 2 punkte;
 - (b) jonitinių dervų naudojimą, nurodytą Reglamento (EB) Nr. 606/2009 I A priedo 20 punkte;
 - (c) atvirkštinį osmosą pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 VIII priedo I dalies B skirsnio 1 punkto b papunktį.
- 3.5. Bet koks po 2010 m. rugpjūčio 1 d. padarytas pakeitimas, susijęs su Reglamente (EB) Nr. 1234/2007 arba Reglamente (EB) Nr. 606/2009 numatytais vynininkystės metodais, procesais ir apdorojimo procedūromis, gali būti taikomas ekologinei vyno gamybai tik priėmus šiame 3 skirsnyje numatytų gamybos taisyklių įgyvendinimo priemones ir, jei reikia atlikus vertinimą pagal šio reglamento 19 straipsnį.

VI dalis. Mielės, naudojamos kaip maistas ar pašaras

Be 7, 9 ir 15 straipsniuose nustatytų bendrųjų gamybos taisyklių, mielių naudojimui kaip maistui ar pašarui taikomos šioje dalyje nustatytos taisyklės.

1. Bendrieji reikalavimai

- 1.1. Ekologiškų mielių gamybai naudojami tik ekologiškai pagaminti substratai.
- 1.2. Ekologiškame maiste ir pašaruose negali būti ir ekologiškų, ir neekologiškų mielių.
- 1.3. Gaminant ekologiškas mieles, jų ruošinius ir mišinius gali būti naudojamos šios medžiagos:
 - (a) pagalbinės perdirbimo medžiagos, kurias pagal 19 straipsnį leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje;
 - (b) 2 punkte nurodyti produktai ir medžiagos. 2.2. punkto a ir d papunkčiuose nurodyti produktai ir medžiagos.

III PRIEDAS

PRODUKTŲ SURINKIMAS, PAKAVIMAS, VEŽIMAS IR LAIKYMAS

1. Produktų surinkimas ir vežimas į paruošimo vienetus

Ūkio subjektai gali tuo pat metu kaupti ekologiškus ir neekologiškus produktus, tik jei imtasi atitinkamų priemonių, neleidžiančių ekologiškų produktų sumaišyti arba sukeisti su neekologiškais ir užtikrinančių ekologiškų produktų identifikavimą. Ūkio subjektas laiko ir teikia kontrolės institucijai ar kontrolės įstaigai informaciją apie produktų surinkimo dienas, valandas, sistemą bei priėmimo datą ir laiką.

2. Produktų pakavimas ir vežimas kitiems ūkio subjektams ar į kitus vienetus

2.1. Ūkio subjektai užtikrina, kad ekologiški produktai būtų vežami kitiems ūkio subjektams ar į kitus vienetus, įskaitant didmeninės ir mažmeninės prekybos įmones, tik atitinkamoje pakuotėje, taroje arba transporto priemonėje, uždarytose tokiu būdu, kad jų turinio nebūtų galima pakeisti nesuklastojus arba nepažeidus plombos, ir paženklinėti etiketėmis, kuriose, nepažeidžiant jokių kitų pagal Sąjungos teisės aktus privalomų nuorodų, nurodoma:

- (a) ūkio subjekto ir, jei skiriasi, produkto savininko arba pardavėjo pavadinimas ir adresas;
- (b) produkto pavadinimas arba kombinuotųjų pašarų aprašymas, prie kurio pridama nuoroda į ekologinę gamybą;
- (c) kontrolės institucijos ar kontrolės įstaigos, kuriai pavaldus ūkio subjektas, pavadinimas arba kodas; ir
- (d) kai reikia, partijos identifikavimo žyma pagal žymėjimo sistemą, patvirtintą nacionaliniu lygmeniu arba suderintą su kontrolės institucija ar kontrolės įstaiga, kuri leidžia susieti partiją su 24 straipsnyje nurodytais įrašais.

Informaciją, nurodytą a–d punktuose, galima pateikti ir lydimajame dokumente, jei šį dokumentą galima neabejotinai susieti su produkto pakuote, tara arba transporto priemone. Šiame lydimajame dokumente nurodoma informacija apie tiekėją arba vežėją.

2.2. Pakuotė, tara arba transporto priemonės neprivalo būti uždaros, jeigu:

- (a) vežama iš vieno ūkio subjekto tiesiai kitam ūkio subjektui ir jiems abiem taikoma ekologinės kontrolės sistema;
- (b) produktų lydimajame dokumente yra nurodyta pagal 2.1 punktą reikalaujama informacija; ir
- (c) ir siunčiantysis, ir gaunantysis ūkio subjektas sudaro sąlygas kontrolės institucijai ar kontrolės įstaigai susipažinti su dokumentais patvirtintais įrašais apie tokius vežimo veiksmus.

3. Specialiosios pašarų vežimo į kitus gamybos arba paruošimo vienetus ar sandėliavimo patalpas taisyklės

Vežant pašarus į kitus gamybos ar paruošimo vienetus arba sandėliavimo patalpas, ūkio subjektai užtikrina, kad būtų tenkinamos šios sąlygos:

- (a) vežant ekologiškai pagaminti pašarai, pereinamojo laikotarpio pašarai ir neekologiški pašarai turi būti tinkamai atskirti fiziškai;

- (b) transporto priemonės arba tara, kuriuose buvo pervežami neekologiški produktai, gali būti naudojami ekologiškiems produktams vežti tik tuo atveju, jeigu:
 - i) prieš pradedant vežti ekologiškus produktus buvo taikomos tinkamos valymo priemonės, kurių veiksmingumas patikrintas, ir ūkio subjektai užregistravo šiuos veiksmus;
 - ii) įgyvendintos visos reikiamos priemonės atsižvelgiant į riziką, įvertintą pagal kontrolės tvarką, ir, jei būtina, ūkio subjektai užtikrina, kad neekologiški produktai nebūtų tiekiami rinkai su nuoroda į ekologinę gamybą;
 - iii) ūkio subjektas saugo dokumentais pagrįstus įrašus apie tokius vežimo veiksmus ir pateikia jas kontrolės institucijai ar kontrolės įstaigai;
- (c) paruošti vartoti ekologiški pašarai vežami fiziškai atskirti nuo kitų paruoštų vartoti produktų arba vežami ne tuo pačiu metu;
- (d) vežant produktus užregistruojamas išvežamų produktų kiekis ir kiekvienas dalimis pristatytas produktų kiekis.

4. Gyvų žuvų vežimas

- 4.1. Gyvos žuvys vežamos tinkamose talpyklose su švariu vandeniu, kurio temperatūra ir ištirpusio deguonies kiekis atitinka jų fiziologinius poreikius.
- 4.2. Prieš vežant ekologiškas žuvis ir žuvų produktus, vandens talpyklos kruopščiai išvalomos, dezinfekuojamos ir išskalaujamos.
- 4.3. Imamasi atsargumo priemonių stresui sumažinti. Vežamų žuvų tankis neturi siekti lygio, kuris būtų kenksmingas atitinkamai rūšiai.
- 4.4. Saugomi dokumentai, kuriais patvirtinami 4.1, 4.2 ir 4.3 punktuose nurodyti veiksmai.

5. Produktų priėmimas iš kitų vienetų ūkio subjektų

Priimdamas ekologišką produktą, ūkio subjektas patikrina, ar jo pakuotė arba tara, kai reikalaujama, yra uždara, ir ar yra 2 skirsnyje numatytos nuorodos.

Ūkio subjektas kryžminių būdu patikrina, ar 2 skirsnyje nurodyta informacija etiketėje sutampa su lydimuosiuose dokumentuose pateikta informacija. Šių patikrinimų rezultatas aiškiai nurodomas 24 straipsnyje nurodytuose įrašuose.

6. Specialiosios produktų iš trečiosios šalies priėmimo taisyklės

Jei ekologiški produktai importuojami iš trečiosios šalies, jie turi būti vežami atitinkamoje pakuotėje arba taroje, uždarytoje taip, kad nebūtų galima pakeisti jų turinio, su eksportuotojo identifikavimo duomenimis bei visomis kitomis žymomis ir numeriais, padedančiais identifikuoti partiją, ir, atitinkamais atvejais, su importo iš trečiųjų šalių kontrolės sertifikatu.

Gavęs iš trečiosios šalies importuotą ekologišką produktą, fizinis arba juridinis asmuo, kuriam pristatoma importuojama siunta ir kuris ją gauna, kad toliau paruoštų arba parduotų, patikrina, ar uždaryta jo pakuotė arba tara ir, kai produktai importuojami pagal 28 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktį, patikrina, ar tame straipsnyje nurodytas patikrinimo sertifikatas apima siuntoje esančio produkto rūšį. Šio patikrinimo rezultatas aiškiai nurodomas 24 straipsnyje nurodytuose įrašuose.

7. Produktų laikymas

- 7.1. Produktų laikymo vieta turi būti tvarkoma siekiant užtikrinti, kad partijas būtų galima identifikuoti ir išvengti bet kokio susimaišymo su produktais arba medžiagomis, kurios neatitinka ekologinės gamybos taisyklių, arba taršos jais. Ekologiški produktai visuomet turi būti aiškiai identifikuojami.
- 7.2. Ekologiškų augalinių ir gyvulininkystės produktų gamybos vienetuose draudžiama laikyti kitus produktus nei tie, kuriuos pagal 19 straipsnį leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje.
- 7.3. Žemdirbystės ir akvakultūros ūkiuose leidžiama laikyti alopacinius veterinarinius vaistus ir antibiotikus su sąlyga, kad juos veterinarijos gydytojas skiria gydymui, kaip nurodyta II priedo II dalies 1.5.2.2 punkte ir III dalies 4.1.4.2 punkto a papunktyje, jie yra laikomi prižiūrimoje vietoje ir įtraukiami į 24 straipsnyje nurodytą gyvūnų apskaitą.
- 7.4. Jei ūkio subjektai tvarko ir neekologiškus, ir ekologiškus produktus, ir pastarieji laikomi sandėliavimo patalpose, kuriose taip pat laikomi kiti žemės ūkio ar maisto produktai:
 - (a) ekologiški produktai laikomi atskirai nuo kitų žemės ūkio arba maisto produktų;
 - (b) imamasi visų priemonių užtikrinti siuntų identifikavimą ir išvengti susimaišymo ar sukeitimo su neekologiškais produktais;
 - (c) prieš sandėliuojant ekologiškus produktus sandėliai išvalomi taikant tinkamas valymo priemones, kurių veiksmingumas buvo patikrintas, o ūkio subjektai užregistruoja šiuos veiksmus.

IV PRIEDAS

23 STRAIPSNYJE NURODYTI TERMINAI

BG: биологичен.

ES: ecológico, biológico.

CS: ekologické, biologické.

DA: økologisk.

DE: ökologisch, biologisch.

ET: mahe, ökoloogiline.

EL: βιολογικό.

EN: organic.

FR: biologique.

GA: orgánach.

HR: ekološki.

IT: biologico.

LV: bioloģisks, ekoloģisks.

LT: ekologiškas.

LU: biologesch.

HU: ökológiai.

MT: organiku.

NL: biologisch.

PL: ekologiczne.

PT: biológico.

RO: ecologic.

SK: ekologické, biologické.

SL: ekološki.

FI: luonnonmukainen.

SV: ekologisk.

V PRIEDAS

EUROPOS SAJUNGOS EKOLOGINĖS GAMYBOS LOGOTIPAS IR KODAI

1. Logotipas

1.1. Europos Sąjungos ekologinės gamybos logotipas turi atitikti toliau pateiktą pavyzdį::

LOGOTIPAS [įterpti]

1.2. Standartinė *Pantone* sistemos spalva – žalia, *Pantone* Nr. 376, o naudojant keturių spalvų procesą – žalia (50 % žydra + 100 % geltona).

1.3. Tik tuo atveju, kai spalvoto varianto naudoti nėra įmanoma, ES ekologinės gamybos logotipas gali būti naudojamas nespalvotas:

LOGOTIPAS [įterpti]

1.4. Jeigu pakuotės ar etiketės fono spalva yra tamsi, gali būti naudojamas logotipo negatyvinis atvaizdas, kuris sukuriamas panaudojant pakuotės ar etiketės fono spalvą.

1.5. Jei spalvotas logotipas naudojamas spalviniame fone ir todėl jį sunku pastebėti, aplink logotipą gali būti apibrėžta išorinė linija, kuri padėtų sukurti didesnę kontrastą fono spalvoms.

1.6. Tam tikrais konkrečiais atvejais, jei ant pakuotės pateiktos nuorodos yra vienos spalvos, tos pačios spalvos gali būti ir Europos Sąjungos ekologinės gamybos logotipas.

1.7. Europos Sąjungos ekologinės gamybos logotipas turi būti bent 9 mm dydžio ir bent 13,5 mm pločio; dydžio ir pločio santykis visuomet turi būti 1:1,5. Išimtiniais atvejais ant labai mažų pakuočių gali būti naudojamas ne mažesnis kaip 6 mm dydžio logotipas.

1.8. Europos Sąjungos ekologinės gamybos logotipas gali būti pateikiamas kartu su grafiniais ar teksto elementais, susijusiais su ekologine gamyba, jei dėl šių elementų nepakinta Europos Sąjungos ekologinės gamybos logotipo esmė ir nei viena pagal 22 straipsnį nustatyta nuoroda. Pateiktas kartu su nacionaliniais ar privačiais logotipais, kurie yra žalios, tačiau kitos nei 2 punkte nurodyta standartinė, spalvos, Europos Sąjungos ekologinės gamybos logotipas gali būti tos pačios nestandartinės spalvos.

2. Kodai

Bendras kodų formatas:

AB-CDE-999

Čia:

- (a) AB – šalies, kurioje atliekama kontrolė, ISO kodas;
- (b) CDE – terminas, sudarytas iš trijų raidžių, kurias turi nustatyti Komisija arba kiekviena valstybė narė, pvz., „bio“, „öko“, „org“ arba „eko“, ir susijęs su ekologine gamyba; ir
- (c) 999 – nuorodos numeris, sudarytas iš ne daugiau kaip trijų skaitmenų, kurių:
 - i) kiekvienos valstybės narės kompetentinga institucija priskiria kontrolės institucijoms arba kontrolės įstaigoms, kurioms jos pavedė vykdyti kontrolės užduotis;

- ii) Komisija priskiria:
- kontrolės institucijoms ir kontrolės įstaigoms, kurias ji pripažino pagal 29 straipsnį;
 - trečiųjų šalių kompetentingoms institucijoms, kurias ji pripažino pagal 31 straipsnį.